



**Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**

**EĞİTİM FAKÜLTESİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRSEL SANATLARA
YÖNELİK GÖRÜŞLERİ:
(MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

**Sevgi DÜLGEROĞLU
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Hatice KETEN**

Burdur, 2011

**Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**

**EĞİTİM FAKÜLTESİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRSEL SANATLARA
YÖNELİK GÖRÜŞLERİ:
(MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

**Sevgi Dülgeroğlu
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Hatice Keten**

Burdur, 2011



**MAKÜ SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 08.12.2011 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Sevgi DÜLGEROĞLU'nun "Eğitim Fakültesinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Görsel Sanatlara Yönelik Görüşleri (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği)" konulu tez çalışması Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Yrd. Doç. Hatice KETEN
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Yrd. Doç. Serdar TUNA
(Jüri Başkanı)

ÜYE : Yrd. Doç. Dr. Hülya ŞAHİN

ONAY

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
...../...../..... tarih ve sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

Bildirim

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

..... /..... / 2011

Sevgi Dülgeroğlu

ÖZET

Eğitim Fakóltesinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Görsel Sanatlara Yönelik Görüşleri: (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Örneği) Sevgi DÜLGEROĞLU

Bu araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakóltesi'nde bulunan; Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, İlköğretim Bölümü, Türkçe Eğitimi Bölümü ve Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'nde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşlerinin belirlenmesi için yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini, bu bölümlerde görev yapan 101 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak anket, literatür taraması yapılarak ve uzman görüşü alınarak oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formunda elde edilen bilgilerle öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşlerinin; akademik unvana, cinsiyete, yaşa, görev yaptığı bölümüne, bölümler arasında ve mesleki kıdemine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğretim elemanları görsel sanatların öneminin ve gerekliliğinin farkındadırlar. Öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşlerinde akademik unvana, cinsiyete, yaşa, görev yaptığı bölümüne, bölümler arasında ve mesleki kıdemine göre farklılık göstermekte olduğu fakat anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, Görsel Sanatlar, Öğretim Elemanı

ABSTRACT

Faculty of education instructors' views on visual arts: (Instance of Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education)

Sevgi DÜLGEROĞLU

This research aims to determine the visual arts related views of the instructors who work at the Department of Physical Education and Sports, Department of Computer Education and Instructional Technology, Department of Educational Sciences, Department of Fine Arts Education, Department of Elementary Education, Department of Turkish Education and Department of Foreign Language Education at Mehmet Akif Ersoy University.

The research population consists of 101 instructors who work at these departments. The survey to be used as a data collection tool in the research has been generated through a literature review by experts. Making use of the information collected from the personal information form, it has been studied whether the instructors' visual arts related views differed depending on their academic degrees, sex, age, department, or interdepartmental and occupational seniority.

According to the results obtained from the research, instructors are aware of the importance and necessity of visual arts. It has been concluded that the instructors' visual arts related views differ depending on their academic degrees, sex, age, department, and interdepartmental and occupational seniority, but that the difference is insignificant. Suggestions have been made depending on the results obtained.

Keywords: Education, Visual Arts, Instructor

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİLDİRİM.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
BÖLÜM I	
Giriş.....	1
Problem	3
Alt Problemler.....	4
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi.....	4
Sayıtlar.....	5
Sınırlılıklar.....	5
BÖLÜM II	
Kuramsal Çerçeve ile ilgili Araştırmalar.....	6
Sanat	6
Sanatın Amacı	9
Sanat ve Toplum	10
Sanat ve İnsan	12
Sanatın Türleri.....	14
Görsel Sanatlar ve Önemi.....	15
Görsel Sanatların Eğitimdeki Yeri	18
Eğitim.....	21
Eğitim Fakültesi.....	22
Öğretim Elemanı Kimdir	23
İlgili Araştırmalar	24
BÖLÜM III	
Yöntem.....	28
Araştırma Grubu	28
Veri Toplama Araçları	28

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi	28
Verilerin Analizi	29
Katılımcıların Genel Özellikleri	29
BÖLÜM IV	
Bulgular ve Yorum	34
Demografik Özelliklere Göre Görüşler Arası Farklar.....	42
Cinsiyete Göre Görüşler Arası Farklar.....	43
Yaşa Göre Görüşler Arası Farklar	45
Ünvana Göre Görüşler Arası Farklar	46
Bölüme Göre Görüşler Arası Farklar	48
Kıdeme Göre Görüşler Arası Farklar	49
Açık Uçlu Soruların Yanıtları	51
BÖLÜM V	
Sonuç ve Öneriler	54
Sonuçlar.....	54
Öneriler	55
KAYNAKÇA	57
EKLER	
Ek-1	63
Ek-2.....	64
ÖZGEÇMİŞ	65

SİMGELER VE KISALTMALAR

Akt.	Aktaran
p	Anlamlılık Derecesi
Çev.	Çeviren
Ed.	Editör
f	Frekans
MAKÜ	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	Statistical Package For Social Sciences
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	29
Tablo 2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları	30
Tablo 3. Katılımcıların Ünvanlarına Göre Dağılımları	31
Tablo 4. Katılımcıların Bölümlerine Göre Dağılımları	31
Tablo 5. Katılımcıların Kıdemine Göre Dağılımları	32
Tablo 6. Araştırmada Kullanılan Anket Maddeleri	34
Tablo 7. Anket Maddelerine Verilen Yanıtların Dağılımı	35
Tablo 8. Cinsiyete Göre Görüşler Arası Farklar	43
Tablo 9. Yaşa Göre Görüşler Arası Farklar	45
Tablo 10. Ünvana Göre Görüşler Arası Farklar	46
Tablo 11. Bölümlere Göre Görüşler Arası Farklar	48
Tablo 12. Kıdeme Göre Görüşler Arası Farklar	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	29
Şekil 2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları	30
Şekil 3. Katılımcıların Ünvanlarına Göre Dağılımları	31
Şekil 4. Katılımcıların Bölümlerine Göre Dağılımları.....	32
Şekil 5. Katılımcıların Kıdemine Göre Dağılımları	33

BÖLÜM I

Giriş

Modern çağın beraberinde getirdiği bütün teknolojik gelişmeler, bir taraftan insan yaşamlarını kolaylaştırırken diğer taraftan kendisi ve çevresiyle olan iletişimini etkilemiştir. Kendi kendine yeter hale gelen insan kalabalık içerisinde yalnızlaşmıştır. Özbek (2005) modern çağın; birisi sevimli olan, yani insanın yaşam kalitesini yükselten, ikincisi ise sevimsiz olan, yani insan yaşamını tehdit eden iki yüzü olduğunu belirtmektedir. İnsanı insan yapan, ona kimlik kazandıran birçok unsurun toplum yaşamından yitip gitmesi yaşamın her alanını etkilemiştir.

Teknolojiyle birlikte gelişen makineler dünyası insanın tinsel varlığının parçalanmasına sebep olmuştur. Bu parçalanmalara çözüm olabilecek alanlardan biri de sanattır (Tunalı, 2007). Var olduğu günden bu yana insan, içinde yaşadığı doğal çevrenin problemlerini anlayabilmek ve varoluşunu devam ettirebilmek için sıkça sanata başvurmuş, kendi bilgi birikimini ve teknoloji dünyasını oluştururken sanattan beslenmiştir. Tolstoy (2009) için sanat sadece bir haz aracı değil yaşamın koşullarından biridir. Böyle görülmeye başlarsa onun, insanların birbirleriyle iletişim kurmalarının araçlarından biri olduğu fark edilebilir.

İnsanoğlunun duygu ve düşüncelerini aktardığı, korkularını, arzularını, kendisi ve çevresiyle ilgili her türlü görüşünü somutlaştırdığı bir ifade yolu olan sanat, bilme, düşünme ve yaratma edimi gerektirir. Bu sebepten sanat, doğadaki canlılar içerisinde sadece insanın yapabildiği bir eylemdir.

Evrensel bir dile sahip olan sanat, bilinen en eski ve en etkili iletişim aracıdır. İnsanoğlunun kendini ifade etme biçimlerinden en kalıcı olanıdır. Bir yüzey üzerine çizgi, boya, yazı ya da el kol hareketiyle yapılan görsel anlatım en basit ve en eski iletişim biçimlerindedir. Bugün bilerce yıl öncesinin bilinmesinde sanat en önemli güçtür. Dünü bugünü anlattığı gibi yarınları da anlatacaktır.

Timuçin'e göre (2011) sanat insanı şeyler dünyasından koparır, gereksinimlerin baskısından korur. Arzuyu ve korkuyu onunla yenebiliriz. Sanat bir anlamda bizi

zamanın dışına çıkarır. Sanat yapıtı, ister kurmaca olsun ister gerçeğe kurgulanmış olsun, izleyenin iç dünyasına ulaşmayı dokunmayı amaçlar. Bütün sanatlar sanatların en büyüğü olan yaşam sanatına katkıda bulunur ve herkese ama herkese seslenir (Brecht, 1990).

Sanat yapıtları ait oldukları dönemin ve toplumun tüm özelliklerini yansıtırlar, toplumlar hatta çağlar arasında iletişimi sağlarlar. Kuşaktan kuşağa aktarılan sanat yapıtları yetişen yeni nesillerin eğitiminde önemli roller üstlenirler. Sanatla ilgili olan, belli bir estetik duyarlık edinen insan, çevresindeki kültürel tarihsel dokuya karşı daha duyarlıdır.

Toplumda yaşanan teknolojik gelişmeler özgün ifade biçimi olan sanatı da etkilemiştir. Zaman içerisinde yeni sanat akımları ve farklı anlatım biçimleri ortaya çıkmıştır. Bunlar plastik sanatlar (görsel sanatlar), fonetik sanatlar (ses sanatları) ve ritmik sanatlar (hareket sanatları) olmak üzere üç başlığa ayrılmaktadır.

Güçlü ve etkili bir eğitim aracı olan sanat, ortak anlayış, ortak beğeni ve ortak davranışların ortaya çıkmasına, insan ruhunun eğitilmesine, kötüye, çirkine tavır alınmasına ve böylece dünyanın daha yaşanabilir hale gelmesine, dünya barışına büyük katkıda bulunur.

Günümüz teknolojisindeki internet ortamının sunduğu sınırsız erişim olanağı, sanatı ve sanatçıları daha geniş bir izleyici kitlesi ile buluşturur. Müze ve galerilerin sanat koleksiyonlarını internette sergilemeleri onlara ulaşmayı daha da kolaylaştırmaktadır.

Bilgi çağının sürekli değişen ve gelişen koşullarına ayak uydurmak her meslek grubu için önemli iken eğitimciler için bir gereklilik olmuştur. Yirmi birinci yüzyılda eğitim kurumları ve eğitimciler yeni taleplerle karşılaşacağından eğitilmiş insan tanımı, öğrenme ve öğretme biçimleri, öğrenilen ve öğretilen değişecek, gelişecektir. Bu anlamdaki değişim ve gelişimde etken olan yaratıcı kişilik özelliğine sahip bireylerin yetişmesi daha da önem kazanmıştır.

Eğitimin amacına ulaşması, eğitim sisteminin temel ögesi olan öğretmenlerin sahip oldukları nitelikler ile yakından ilişkilidir. Doyran'ın (2008) belirttiği gibi eğitimcinin

profili ile nitelikli eğitimin arasındaki paralellik kaçınılmaz bir ilişkidir. Buldukları çağın ihtiyaçlarını görebilen, genel kültür düzeyi yüksek ve öğrencilerine örnek model olabilen öğretmenlerin yetiştirdiği nesillerle eğitimin kalitesi artmaktadır.

Kavcar'a (1999) göre etkili öğretmen; düşünen, soru soran, eleştiren, gelişme ve yeniliklere açık, kendini sürekli yenileyen, mesleğini seven kişidir. Bu bağlamda geleceğin öğretmenlerinin yetiştiği eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının özellikleri önem taşımaktadır. Çünkü nitelikli öğretmenlerin yetiştirilebilmesi için öncelikle onları yetiştiren öğretim elemanlarının söz konusu niteliklere sahip olması gerekmektedir. Churukian'a (1992,s.32) göre etkili öğretmen:

- İnsan ilişkilerini geliştirebilecek davranışlarda bulunma,
- Bilgili olma, öğretilecek konu ile öğrencilerin ilgi ve deneyimleri arasında bağlantı kurma,
- Öğrenme ve insan davranışlarının disiplinler arası ilişkisini çözümleme, öğrencileri için olumlu modeller üretme,
- Öğrencinin öğrenmesini kolaylaştıran teknikler uygulama, iletişim, karar verme, planlama, teşhis etme, anlatabilme, öğrenim ortamını değerlendirme, bir sınıfı idare etme yeteneklerine sahip olmalıdır.

Bu çalışmada, geleceğin öğretmenlerinin yetiştiği eğitim kurumu olan eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşleri alınarak sanatı, sanata yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılacaktır.

Problem

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

Öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşleri;

1. Akademik ünvana göre farklılık göstermekte midir?
2. Cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
3. Yaşa göre farklılık göstermekte midir?
4. Görev yaptığı bölümüne göre farklılık göstermekte midir?
5. Mesleki kıdeme göre farklılık göstermekte midir?
6. Öğretim elemanlarının katıldıkları görsel sanat etkinliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşlerini cinsiyet, ünvan, yaş, görev yaptıkları bölümlere ve mesleki kıdeme göre belirlemektir.

Araştırmanın Önemi

Buyurgan (2007) eğitim programlarının, geçmişini günümüze taşıyabilen, yani belirli değerlerin taşıyıcısı; günümüz insanının ihtiyaçlarına cevap verebilen; en önemlisi de geleceğin insanını yetiştirebilen nitelikte olması gerektiğini belirtmiştir.

Eğitim ve öğretimle insan ruhunun yüceltilmesi, psikolojik farklılıkların gözetilerek bireylerin ruhsal gereksinimlerinin doyurulması, dengeli bir kişi yaratma çabası amaçlanmalıdır. Bu eylem sürdürülürken bir yandan da kişiye zihinsel birikimlerini kendi kendine anlatıp yorumlayarak bir şeyler yapma, yaratma olanağı sağlanmalıdır. Birey böylece ruhsal boşalmaya, ruhen mutlu olma düzeyine ulaşarak daha dengeli bir tavır içine girer. Sanat eğitimi bireylerin, yaratıcı, kendine güvenen, üretken, estetik duyguları gelişmiş kişiler olmalarını amaçlarken, genelde aynı niteliklere sahip uygar bir toplum yaratma düşünüyü de gerçekleştirir.

Sanatı anlamayı öğrenen bireyin estetik açıdan bakış ve görüş alanı genişlemektedir. Bir toplumda sanat eserinden anlayan, çevresini ayırt edebilen, çevresini değerlendirip yorumlayabilen ve yaratıcılığı gelişmiş kişilerin yetişmesi önemlidir. Yüksek öğretim seviyesinde görev yapan öğretim elemanlarının sanata yönelik görüşleri ve bu görüşlere bağlı davranışlarını belirlemek önemli olabilir. Çünkü eğitim verdikleri genç öğretmen adaylarına görüş ve davranışlarıyla model olabilirler.

Sayıtlılar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının, anket sorularını yanıtlarken gerçek düşüncelerini yansıttıkları varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının görüşleri ile sınırlıdır.
2. Araştırmanın yapıldığı 2010-2011 öğretim yılı ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

Kuramsal Çerçeve ile ilgili Araştırmalar

Sanat

Sanat insanlığın başlangıcından beri var olan bir olgudur. Oluştığı her dönemde ve her toplumda farklı görünüşler kazanmıştır. Sanat sözcüğü Arapça bir sözcük olup, sana'a kökünden gelen "yapmak, üretmek" anlamında bir mastardır. Bu yapma ve üretme işi sıradan bir eylem değildir, Genelde görsel sanatlar anlamında kullanılır. Sözcüğün bugünkü kullanımı, batı kültürünün etkisiyle, İngilizcedeki 'art' sözcüğüne yakın olsa da halk arasında biraz daha geniş anlamda kullanılır. Sanat, bu geniş anlamından Rönesans zamanında sıyrılmaya başlamış, ancak yakın zamana kadar zanaat ve sanat sözcükleri dönüşümlü olarak kullanılmaya devam etmiştir (web:<http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Sanat>).

İnsan yeryüzünde görüldüğü andan başlayarak besinle ve sanatla yaşamıştır. (Tanilli, 2006). Kendisi ve çevresi ile ilgili duygularını, dünyaya karşı tepkisini sanat yolu ile ifade etmiş, düşüncelerini sanatla dışa vurmuştur. İnsanlığın var olduğu günden bugüne kadar var olan sanat, zamanın aşındırıcılığına karşı en kalıcı olanıdır.

Onbinlerce yıl önce yaşamış ilkel insanlar tarafından yapılmış olan ve bugün hayranlıkla izlenen mağara duvar resimleri, insanlık tarihinin ilk sanat ürünleri olarak kabul edilmektedir. Hayvan sürülerinin betimlendiği bu resimler "yetkin insan"ın da başlangıcını ilan eder (Piguet, 2008).

"İnsan, tehlikeli ve güvensiz bir dünyada güzel yaşamasını öğrenmeden veya güzel şeyler yaratmadan önce yaşamayı öğrenmek zorunda kalmış ve yaşamı sanatla öğrenmiştir" (Edman,1977,s.17). Kendini geliştirmek ve yaşamını dengede tutabilmek için mücadele etmiş, yaşamın anlamını bulmak için çabalamıştır. Bu bir anlamda aklın ve duyguların yardımıyla "aydınlanma" isteğidir. Aydınlanma ancak bilgiyle gerçekleşebilir. İnsanın temel bilgi kaynakları da bilim ve sanattır. (Çetin, 2002).

Barchana ve Galnor'a (2009) göre; bilim ve sanat insanın yaratıcılık kaynaklarının da harekete geçmesine yardımcı olmaktadır. Sanatta güzeli, bilimde doğruyu arayan insan ruhu ve zekâsı, aslında kendini aramaktadır. Bilim ve sanat etkinlikleriyle uğraşan insan mutlu insandır. Bu insanların mutluluğu dış koşullara daha az bağımlıdır. Erinç'in (2004a) belirttiğine göre; Platon, insani işlevlerin en yükseği olan düşünme ve temaşa etme gücüne sahip insanın mutlu insan olduğuna inanmaktadır.

"Anlamalı biçimlerin özgürce yaratılması" (Tanilli, 2006,s.206) olan sanat, kişiliğimize, ilişkilerimize ve yaşantımıza biçim verirken dünyayı algılama biçimimizi değiştirerek zenginleştirir. En başta ressamın nesnelere ya da eylemlerin basit, sıradan güzelliklerinden etkilenirler ve eserleri ile duygularını aktarırlar. "Böylece ne kadar az figüratif olursa olsun, bizi dünyadan koparmak için değil, dünyaya duyarlı kılmak için yapılmıştır sanat" (Tanilli, 2006,s.206).

Sanatın anlatmak istedikleri gizemlidir. Bunlar ne ispat edilebilir, ne reddedilebilir; ne delile bağlanabilir, ne bir tarafa atılabilir. Sanat ruh için bambaşka bir dünyaya pencere açar (Edman, 1977). Böylece yaşamdaki tüm güzellikler en anlamlı ifadesini bulur.

Erinç'e göre (2004a) sanatı sadece güzel ile eşanlamlı tuttuğumuzda karşımıza en klasikleşmiş deyişlerden biri ortaya çıkar; renkler ve zevkler tartışılmaz. Bu da, sanat nedir sorusunun en önemli, en ciddi darboğazını oluşturur. Sanatın evrensel nitelikleri, sözgelimi özgünlüğü, tekliği, yeniliği genel bir tanıma gitmeyi haklı olarak engellemektedir. İnsanoğlunun, bilinen yazılı tarihinin başlangıcından beri önemli bir olgu olan sanatı, düşünürler ve sanatçılar farklı algılamışlar ve ifade etmişlerdir (Read, 1974).

Tarihsel süreç içerisinde her düşünür yaşadığı döneme göre sanatı yorumlamış ve tanımlamıştır. Her tanım sanat denilen bu çok karmaşık olgunun farklı bir yönünü açıklamaya çalışırken aynı zamanda da birbirini tamamlamaktadır. Tolstoy'a göre (2009) sanat, genel anlamda her türlü duygunun aktarımıdır. İnsanın bir zamanlar yaşamış olduğu duyguyu, başkalarının da hissedebilmesi ve anlayabilmesi için hareket, ses, sözcük, çizgi veya renkle duygularını ifade etme, aktarma ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Bütün sanatların kullandıkları gereçler ve uyguladıkları yöntemler

birbirinden farklı da olsa, bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya çıkartmakta, ifade etmekte ortak özellikler taşımaktadırlar (Timuçin, 2002).

Aydın (2009) sanatı, insanın en özgür alanlarından biri olarak tanımlarken, Erinç (2004b) sanatı, var olmanın ön koşullarından, hatta ilk koşullarından biri olarak kabul etmiştir. Hegel, sanatı ruhun madde içindeki görünümü olarak tanımlar. Aristo ise; madde ve onun bulanık şeklinden, saf, soylu ve ruhsal güçleri ayırıp ortaya çıkarmak için insan tarafından ortaya konan ilke olarak tanımlamıştır (Özsoy, 2007).

Edman'a göre (1977) sanat, insan zekâsının doğayı işlemesi, kendi amacına göre doğayı ustaca şekillendirmesidir. İnsanı parçalanmış bir durumdan birleşmiş bir bütüne dönüştürebilir. Kant için sanat bir "oyun"dur. Piguet (2008,s.7) ise yetkin insanın doğuşuyla dünyanın seyrinde iki belirleyici olayın gerçekleştiğini belirtmiştir: Birincisi aletin (ya da çalışmanın) doğuşu, ikincisi sanatın (ya da oyunun) doğuşu"dur .

İnsandaki duygularını ifade etme, aktarma ihtiyacı; duygu, düşünce ve heyecanlarına, ruhsal deneyimlere biçim vererek diğer insanlarla paylaşma çabasını doğurur. Şarac'ın (2006,s.75) aktarımıyla, Andre Gide "Kalpazanlar"ı hakkında şunları söyler: "Niçin bu kitabı yazdım? Onu yazmam gerektiği için. Bütün bunları içimde taşıyordum, sanırım rahat ölemezdim". Önemli bir ifade aracı olan sanat kısaca; duygu ve düşüncelerin, deneyimlerin ifade edilmesi amacıyla gerçekleşen yaratıcı bir etkinlik olarak tanımlanabilir.

Bu etkinlik sonucu oluşan ürünler doğa ürünlerinden farklıdır. Bu fark sanatsal ürünün bir tasarım ürünü olmasındandır. Sanat ürünleri bireyin yaratıcı gücü ile tasarlanmış ve üretilmiştir, doğa ürünleri ise kendiliğinden zamanla oluşmuştur." Doğal süreçler sonunda ortaya çıkan nesnelere (kristaller, arı peteği, örümcek ağı, mercanlar, sarkık ve diktler gibi oluşumlar) ve doğa manzaraları bir anlamda güzel sayılsalar da sanat yapıtı olarak kabul edilmezler. Sanat yapıtını doğal oluşumlardan ayıran belli başlı özellik sanat yapıtının özgün ve biricik olmasıdır" (Bozkurt, 2000,s.15-16).

Lenoir'in aktarımıyla Goethe, insan ile doğa arasında bir bağ olmadığını savunur. O'na göre; sanat özerktir, doğa ise aklın karşıtıdır. Sanatın ve doğanın kendine özgü

yasaları vardır ve her ikisi de yapıtlarını bu yasalara uygun olarak ortaya koyar. “Sanatsal gerçeklik ile doğanın gerçekliği birbirinden bütünüyle farklıdır; sanatçının görevi de ortaya koyduğu yapıtın bir doğa yapıtı gibi görünmesini sağlamak değildir, hatta bunu yapmaya hakkı yoktur”(Lenoir,2005,s.55).

Kant, sanat ile doğa arasındaki bağı açıklarken, yaratıcısı aracılığıyla “doğa, sanata kurallarını verir” der. Ona göre, doğal güzellik karşısında da, sanat yapıtı karşısında da biçim güzelliğinin bize vaat ettiği amacı aramak boşunadır, çünkü sanat yapıtı hiçbir kavramı açıklamaz: doğanın görünüşüne bürünür (Lenoir, 2005).

Baynes (2009) ise sanatın kendine özgü bir doğası olduğunu savunmaktadır. Ona göre sanatın asıl görevi önceden bilinen bir doğruyu ya da bir soruyu betimlemek değil, henüz bilinmeyen soruları (ve belki zamanla belli yanıtları da) gündeme getirmektir.

Sanatın Amacı

İnsanlık tarihi boyunca uygarlıklar değiştikçe sanatın rollerinde de değişiklikler olmuştur. Sanat bazen bir büyü aracı, bazen süs amaçlı, bazen bir düşünceyi yayan iletişim aracı, bazen de sadece bireysel gereklilik olarak var olmuştur. Anderson’a (2003) göre sanatın amacı: Estetik bir form olan sanat eserini benimseme ve onu kabul etme sürecinde birbirimizi anlama ve başkalarının bizi anlamasına yardımcı olmaktır.

Özbek, sanatın günlük yaşamda daha çok yaygınlaşması dileğini belirtirken, sanatın insan yaşamındaki önemini ve amacını şöyle ifade etmiştir;

“Sanatla yaratıcı olarak uğraşanlar ve sanatseverler, sanatı anlamlı bir varoluşa büyük katkısı olduğu için yaygınlaştırmak ve hatta yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası haline getirmek çabasında olmalıdırlar. Çünkü onu toplumların eğitiminde işlevler üstlenen en önemli dayanak ve araç haline getirmek, dünyada olup biten çirkinliklere set çekmek, güvenli ve huzurlu bir dünyaya ulaşmak yolunda atılmış en önemli adım olacaktır. Yalnız oyalamak, eğlendirmek değildir sanatın amacı, bilgilendirmek, aydınlatmak, yönlendirmek, dünyanın değişmesine, daha yaşanabilir hale gelmesine

katkıda bulunmaktadır. Toplumsal gerçeklere ışık tutmak, evrensel değerler etrafında birleşerek, insanlığı birbirine yaklaştırmak gibi bir amacı da vardır onun” (Özbek, 2007, s.vii).

Sanat eseri herhangi bir toprak parçasına gökten zembil ile inmemiştir şüphesiz. O toprakta doğmuş, büyümüş ve gelişmiştir. İnsan ancak sanat eseri sayesinde çevresine daha iyi bakmak, daha iyi görmek, daha iyi duymak şerefine ulaşmıştır (Eyüboğlu, 1977). Tarihlerinde sanat eserlerinden yoksun toplumlar, egemen devlet olarak devamlı yaşama şansına sahip olamamışlardır. Sanat kültürü zengin bir geçmişi olan uluslar ise, kendi egemen devletlerine sahip oldukları gibi egemen yaşama gücünü de kaybetmemişlerdir (Turani, 2000).

Sanatın ne olduğu sanatçı, yapıt, izleyici ve bunların içinde bulunduğu toplum açısından açıklanmalıdır. Bu öğelerin her biri diğerini etkilemektedir. Sanat, bir görüşe göre sadece estetik bir haz, bir görüşe göre dünyayı aydınlatan bir dil, başka bir görüşe göre de duygu ve düşünceleri harekete geçiren bir ifade aracıdır.

Sanat ve Toplum

İnsanın birey olarak diğer insanlarla kurduğu ilişkiler sonucunda toplumsal yapı oluşmuştur. Sanat, toplumsal yapının bir ürünüdür ve bundan dolayı toplumsal yapıya bağlı olarak gelişme gösterir.

Sanatın toplum ile ilişkisi, iki yönlü bir ilişki olarak düşünülüp; sanat toplumu, toplum da sanatı etkilemektedir. Tarih boyunca sanat, toplumsal ilişkilerin, toplumsal değişimlerin bir ürünü olmuştur. Göçlerin savaşların yani toplumsal olayların insan psikolojisinde bıraktığı izler, sanatçıları derinden etkilemiştir. Dolayısıyla sanat yapıtları oluştukları toplumun ve dönemin birer göstergesi, düşünce sistemlerinin şekillenerek yeniden anlamlandırılmasıdır (Baynes, 2009). Sanat ürünleri topluma, halk kitlelerine yöneldiği oranda kitlelerin bilinçlenmesine, toplumsal gerçeklerin daha iyi anlaşılmasında yardımcı olabilirler.

Sanatın önemli işlevlerinden biri de eğlendirirken düşündürmektir. Kişiyi yetiştiren, yönlendiren, değiştiren ve yetkin hale getiren işlevleriyle onlara eleştirel bakış açısı

kazandırır. Sanatın bu işlevi az gelişmiş toplumlarda daha da önem kazanır; çünkü sanat önemli bir aydınlatma, bilinçlendirme ve çok etkili bir eğitim aracıdır. Sanat içinde barındırdığı sıra dışı düşüncelerle, karşıt konumu ile insanları, içinde buldukları durumları, sahip oldukları düşünceleri, yaşama biçimlerini, dünya görüşlerini ve ideolojik yaklaşımlarını irdeler, sorgular ve dinamik yapısıyla değişime olan yatkınlığı ile toplumlara gelişmeye giden yolları açar (Özbek, 2010).

Sanat, insanların ait oldukları toplumu anlamasını ve toplum içinde yerini bulmasını sağlar. Toplumun çeşitli özelliklerini gösteren, birçok ipucu sağlayan bir araçtır sanat. Sanatsal gelişim, toplumsal gelişmeye ve toplumsal yaşamın yapısına doğrudan bağlıdır.

Her bir sanat disiplini topluma ve kültüre kendi özgün katkısını yapmakla birlikte, birbirleriyle olan ilişkileri dolayısıyla, bireylerin hayatında sanat disiplinlerinin tek başlarına üretebileceklerinden daha fazlasını üretmeleri yetisini onlara verir. Read'e (1981) göre sanat, hayata uygulanan öyle bir mekanizmadır ki, onsuz toplumlar dengelerini kaybedebilirler.

Sanat ile insan kendisini nasıl ifade edeceğini ve çevresiyle nasıl iletişim kuracağını öğrenir. İçinde yaşanılan ya da başkalarının yaşadıkları toplumlara saygı, halk sanatının ve diğer sanatların bu toplumlar üzerindeki etkilerinin farkında olmakla derinleşir (Özsoy, 2007). Büyük önder Atatürk, sanatın toplum hayatındaki önemini 16 Mart 1923 tarihinde gittiği Adana ilindeki esnafla yaptığı konuşmada, aşağıdaki sözleriyle ifade etmiştir:

“Bir millet, sanattan ve sanatkârdan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Böyle bir millet bir ayağı topal, bir kolu çolak, sakat ve alil bir kimse gibidir... Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir... Bir millet sanata ehemmiyet vermedikçe büyük bir felakete mahkûmdur. Sanatın ehemmiyetini takdir etmeli ve bu takdirin bugünün icabatına göre lazım gelen vesaitte tevessül ile olacağını anlamalıyız... Sanat ve teknik mekteplerine olan rağbet artmıştır. Bunu sevinçle söylerken her türlü teşvikin artırılmasının lazım geldiğini ilave etmek isterim. Güzel sanatlara da alakanızı yeniden canlandırmak isterim. Güzel sanatların her şubesi için komutayın göstereceği alaka ve emek, milletin

insani ve medeni hayatı ve çalışkanlık verimini arttırması için çok tesirlidir”
(Atatürk Kültür, Dil ve Yüksek Tarih Kurumu, www.atam.gov.tr).

Gelişmekte olan toplumlarda genel eğitimin politikalarında sanat eğitimi oldukça önemsenmektedir. Ülkemizde de eğitimin bütün kademelerinde sanat eğitimine önem verilebilir. Erinç (2004a) sanat eğitiminin amacının; sadece üreten bireyler yetiştirmek olmadığını belirterek, sanat etkinliğinin ortaya çıkmasında iki özneye gereksinim olduğunu belirtmiştir. Sanat eğitimi ile hem sanatçı hem de sanat izleyicisi yetişmektedir. Böylelikle sanattan anlayan, sanatı seven, geliştiren, koruyan genç nesiller yetiştirilebilir. Bu sayede topluma, sanatsal duyarlılığı olan bireyler kazandırılabilir.

Sanat ve İnsan

Sanatın, insanın var olduğu günden bu yana var olduğu kabul edilmektedir. İnsana zarar veren doğadaki güçlere karşılık dünyaya egemen olma, korkulardan kurtulma, duyguları aktarma ve bir çeşit büyü aracı olmuştur sanat. Günümüzde ise sanatın işlevi çok fazla değişmemekle birlikte insanların estetik zevklerini geliştirme gibi faydacı amaçlar da edinmiştir. Bu sebepten sanat yapıtları sokaklara, caddelere ve parklara taşınmış, insanın gözleri önüne serilmiştir (Özbek, 2007).

İnsan, çevresinin dışında günlük yaşam içerisinde de her an sanat ve tasarım ürünleriyle karşılaşmaktadır. Küçük bir çay fincanından mobilyaya, otomobil tasarımından binaların mimarisine kadar geniş bir alanda sanat ve tasarım çalışmaları görülebilir. Bu da insanın günlük yaşamında sanatın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Sanat işlevsel yönünün yanında biçimi, renkleri vb. gibi diğer özellikleri ile insanın estetik yönünün de bir yansımasıdır. Ersoy'un belirttiği gibi (2002) estetik tavrı alan, roman okuyan, müzik dinleyen, film izleyen, tiyatro veya bir tabloyu seyreden kişi için, o anda ilgilendiği herhangi başka bir şey, bir konu söz konusu değildir. Bütün öz benliği ile ilgilendiği şey, o sanat yapıtının varlığına yönelmiş olmasıdır. Birey estetik tavrı alırken hayal dünyasına dalar ve o eserde kendinden bir şeyler bulur ve onunla özdeşleşir. Doğal olarak bireyin sanatsal tercihleri bir anlamda onun kişiliğini de

yansıtır. Sanat ruhsal arınma yaratır, insanı rahatlatır ve güzellik boyutu ile de haz verir, estetik duyarlılık, estetik zevk kazandırır. Böylece insanın daha anlamlı, daha verimli daha dengeli olması sağlanır.

Sanata ilişkin önemli özelliklerden bir diğeri de anlatımdır. Kişinin i dünyası, düşünce ve duyguları sanat yapıtıyla grselleşmektedir. Hangi sanat yapıtı olursa olsun anlatılmak istenenin izleyiciye iletilmesi amacını güder. Bu aynı zamanda üretilen aracılığı ile bazı Őeylerin paylaşılmak istenmesidir. Sanatsal anlatımı, sanata ait özel dili anlayabilmeyi öğrenen kişi aynı zamanda bu dil yardımıyla geçmiş ve ağdaş sanat eserlerini de zmlerleyebilir. Sanatın insana kazandırdığı bu niteliksel zenginlik, değerlerle düşünme gücü sanat yapıtlarını her incelemede biraz daha gelişir. Buna görsel duyarlılık veya görsel okuryazarlık denilebilir (Kırışoğlu, 1991).

Doğadaki canlılar içerisinde sadece insan sanatsal eylem yapabilmektedir, çünkü sanat bilmeyi ve düşünmeyi gerektirmektedir. Sanat, bilgi ve düşünceyle insanın yaratıcı gücüne bağlı olarak ortaya çıkmaktadır (Bozkurt, 2000).

İnsanoğlu, yapısı gereği sürekli olarak daha iyi ve güzele yakın olmak arzusu içerisindedir. Atan'a (2011) göre de insanların en büyük görevlerinden biri dünyayı gzelleştirmektir. İyiliğin, doğruluğun, yararın, erdemin gzelliikten ayrılmaz bir nitelik olduğu kabul edilirse; güzellik bir güneş gibi yeryüzündeki her Şeyi aydınlatmalıdır. Bilimin, felsefenin, politikanın daha geniş anlamda toplumsal hayatı ilgilendiren tüm alanların iyi, güzel ve mkemmell olmasını istemektedir. Bu arayışın ise diğer bir adı sanattır. Artut'a (2006,s.19) göre sanatın insan yaşamındaki varoluş amacı şunlardır:

- Sanat, insanlar arasında iletişimin bir nedeni olarak vardır.
- Sanat, duylara yönelik uyarıcı hazlar veren, ifade içgüdüsünün, i çatışmasının bir yansıması olarak vardır.
- Sanat, insanlığa yaşama gücü vermek için vardır.
- Sanat, insanın manevi yönünün içinde yaşayıp geliştiği ortamı, akla dönük olarak aydınlatan bir uğraşı alanı yaratmak için vardır.

- Sanat insanın kendi insanlığını tanıması için vardır.
- Sanat, insanın yaşama bakışını etkileyip duyularını çelen, duyularına devinim kazandıran bir araç işlevi görmek için vardır.
- Sanat, insan yaşamının dengelerini sağlamak için vardır.

Sanatın Türleri

Gerek tanımı, gerekse bireysel ve toplumsal ilişkileri itibariyle sanat, güzeli arama eylemi olarak oldukça geniş bir çerçeveyi kapsar. Sanata dair yapılan tanımların da çokluğu bu düşüncüyü desteklemektedir. Sanatın ifade türüne dayalı olarak ortaya konan bu çeşitliliği, beraberinde sanatın türlerinin de oldukça çeşitli olmasına neden olmuştur.

Sanat sözcüğü görsel sanatlar, edebiyat, müzik ve ritmik sanatları kapsamaktadır. Bütün bu sanatların kullandıkları malzemeler farklı olsa da ortak özellikleri bulunmaktadır. Edebiyatta okuyucu ile yazar arasındaki ifade aracı sözcüklerdir. Müzikte ise dinleyici ile sanatçı arasındaki ifade aracı sestir. Ritmik sanatlar ise bunların hepsini kapsamaktadır. Görsel sanatlarda sanatçının ifade aracı renk, çizgi ve biçimlerden oluşmaktadır. Ersoy (2002,s.5) sanatın tanımını “hoşa giden biçimler yaratma çabası” olarak yaparken tüm sanatların ortak özelliği olan hoşa gitme, beğenilme isteğine vurgu yapmıştır.

Özellikleri açısından sanat üç ana başlık altında incelenmektedir. Bunlar:

- Görsel Sanatlar (Plastik Sanatlar): Göze hitap eden resim, heykel, mimari, süsleme sanatları bu başlık altında toplanabilir. Geniş bir alana sahip olduğu için kendi içinde birçok alt başlık olarak sınıflandırılabilir.
- Fonetik Sanatlar (Ses Sanatları): Edebiyat ve müzik bu alana girer.

- Ritmik Sanatlar (Hareket Sanatları):Tiyatro, bale, pandomim bu başlık altında toplanmaktadır.

Görsel Sanatlar ve Önemi

Görsellik, "...görme, algılama ve tanıma süreçlerinin karmaşık zihinsel işlemleri olarak tanımlanabilir" (Sanalan,Sülün,Çoban, 2007,s.38). Bernard (2002,s.33) görsel olanı "görülebilir ve estetik olan her şey" olarak tanımlamıştır. Sanat kavramı genellikle plastik veya görsel sanatlar anlamında kullanılmaktadır. Adı ister plastik, ister görsel olsun tüm sanatların ortak özelliği ise özgünlüğünün yakalanması, hoşça giden bağlantılar oluşturma çabası olarak tanımlanmaktadır.

Görsel sanatlar insanlar ve toplumların hayatında, evrensel bir dile sahip olduğu için; iletişim aracı olarak, özgür bir ifade ortamı sağladığı için; anlatım aracı olarak, iyiyi içeren "etik" ve güzeli içeren "estetik" değerlerin kazanılmasını sağladığı için; etik ve estetik değer aracı olarak, kullanılan araç ve gereçlerin yaratıcılık gelişimine yardımcı olduğu için; yetenek geliştirme aracı olarak, toplumda kültürel miras bilincinin oluşmasında etkili olduğu için; hayatta ve eğitimde dengenin aracı olarak vazgeçilmez bir yere sahiptir (Özsoy, 2007).

Her sanat dalının yaratma araçları ve kendine has dile getirme biçimi vardır (Tanilli, 2006). Görsel sanatlar, resim, heykel, mimarlık, grafik sanatlar gibi alanları kapsamaktadır. Turani (1998) bu alanları şöyle tanımlamıştır:

Resim (boya resim): Düz bir yüzey üzerinde çizgi ve renklerle doğadan bir parçayı ya da sanatçının iç dünyasının durumunu anlatma sanatıdır.

Heykel: Taş, bronz, ağaç, kil, alçı gibi maddelerle bir şeyi üç boyutlu olarak tasvir etme sanatından çıkmış bir eserdir.

Mimarlık: İnsanların toprağa yerleşmesiyle başlayan yapı sanatıdır.

Grafik Sanatlar: Tahta baskı, bakır, çinko gravür ve litografi gibi çeşitli basım ve çoğaltma teknikleri yolu ile yapılan resimleri ele alan sanatlara denir.

San (1999) ise, görsel sanatları başlıca beş sanat alanı ile açıklamıştır. Bunlar:

- Görsel-Yoğunsal Sanatlar Alanı (Plastik Sanatlar),
- Dilsel ve Sözel Sanatlar Alanı (Yazın Sanatı),
- Sessel Sanatlar Alanı (Müzik Sanatı),
- Devinim ve Devin Duyusal (Kinestetik) Sanatlar Alanı (Harekete Dayalı sanatlar-Dans v.b.),
- Eylem Sanatları Alanı (Tiyatro/Drama ve Gösterim Sanatları) dır.

Sanat teorileri, sanat akımları, eğilimler, sanat faaliyetleriyle teorik düzlemde estetik kuramların geliştirilmesi ve tanımlanması ile insan beğenisini, duygusunu etkileme gücünü arttırmaya çalışmaktadır (Akay, 2005). Eleştirel düşünebilen, algısı gelişmiş insan, kendisi ile birlikte yaşadığı toplumu da değiştirip, dönüştürebilir. Özsoy (2007) görsel sanatların önemini şu maddelerle açıklamaya çalışmıştır.

- Görsel sanatlar, içeriğinde ve kendinde olan, aynı zamanda güncel sorunları düşünceleri öğretmek ya da kişileri onların varlığına ikna etmek, onları eğlendirmek, onlara bir şeyler tasarlatmak, planlatmak ve çevrelerini güzelleştirmekte olduğu gibi çok çeşitli amaçlara ulaşmada kullanılabilen kendine özgü ve araçsal değerlere sahiptir.
- Görsel sanatlar kültürlerin yaratılması ve uygarlığın yapılandırılmasında değerli bir rol oynamaktadır. Her bir sanat disiplini topluma ve kültüre kendi özgün katkısını yapmakla birlikte, birbiriyle olan ilişkileri dolayısıyla, bireylerin hayatında sanat disiplinlerinin tek başlarına üretebileceklerinden daha fazlasını üretmeleri yetisini onlara kazandırır.
- Görsel sanatlar bilmenin bir yoludur. Öğrencilerin sanatı öğrenirken aslında kendi dünyalarını yakalama becerileri de gelişmiş olur. Dans, müzik teatral ürünler ve görsel sanat eserleri yaratırken, kendilerini nasıl ifade edeceklerini ve diğerleri ile nasıl iletişim kuracaklarını öğrenirler.

- Görsel sanatlar günlük hayat için değer ve önem taşır. Sanatla ilgilenen bireyler mesleki tasarılarında, araştırmalarında ya da boş zamanlarında kişisel olarak bütünlük kazanırlar.
- Görsel sanatlarla ömür boyu ilgilenme, kişiyi kültürlü kılan ve dolu dolu yaşanmış bir hayatın değerli bir parçasıdır.
- Görsel sanatların beğenilmesi demek, sunu, öğretme, gösterme ve yaratmada gelişen roller ve çeşitli mesleklerin etkileşiminin anlaşılması, sanatın desteklenmesi ve farklı sanatların kendilerine özgü varlıklarının (doğalarının) beğenilmesi demektir.
- İçinde yaşanılan ya da başkalarının yaşadıkları toplumlara saygı, halk sanatının ve diğer sanatların bu toplumlar üzerindeki etkilerinin farkında olmakla derinleşir.
- Bir gözlemci ya da dinleyici olarak sanata katılırken açık olmak, esere saygı duymak ve seyretmek, geliştirilmesi gereken ve zevk almayı artıran kişisel alışkanlıklardır.
- Sanat soru sorma ve açıklama özgürlüğünün vazgeçilemez bir parçasıdır. Çünkü sanat standart ve belli cevapların olmadığı koşullarda süregelen bir karşı koyuş sergiler. Sanat yapan biri ancak “değer” sözcüğünün anlamında yer alan çoğu bakış açısıyla tanıtılmış olur.
- Düşünce tarzları ve sanat disiplinlerinin yöntemleri, yaratıcı çözümler gerektiren diğer disiplinlerdeki koşulları aydınlatmak için kullanılabilir.
- Görsel sanatlar için gerekli olan öz disiplin, işbirliği ruhu ve azim, hayatın geri kalan kısmına rahatlıkla akseder, ya da devredilebilir.
- Her kişi uygarlığı geliştirmekle sorumludur. Görsel sanatlar da bu sorumluluğu almayı cesaretlendirir ve bunu yapmak için beceriler ve değişik bakış açıları sunar.

- Görsel sanatlar, düşünce ve duyguların sunulmasını güçlendirebilen sözel olmayan iletişim biçimleri sağlar (Özsoy, 2007, s.54-56).

Bireyler çevreleriyle konuşarak ya da yazışarak ilişki kurmaktadır; yaygın olan iletişim şekli budur. Duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü kelimelerle başkalarına aktarmaktadırlar. Ancak Yazılı ve sözlü anlatım hangi dilde yapıldıysa o dili bilenler tarafından anlaşılmaktadır. Yalnızca görsel sanatların evrensel bir dili vardır. Farklı kültürlerle sahip bireyler ve toplumlar arasında sanat aracılığıyla doğrudan iletişim kurulabilir. Ragans'ın (1995) belirttiği gibi; görsel sanatlar basitçe, tanımlamanın veya bir öykü anlatmanın ötesine giden çeşitli yollarla, dillerle konuşur. Sanat farklı ülkelerin dil barajlarının ötesine geçebilir.

Görsel sanatlar eğitiminin genel eğitim içinde değeri artıkça, toplumum görsel sanatlara vereceği önemde artacaktır. Bu durumda görsel sanat eğitimi, bireylerin yaratıcılık gelişimini hızlandırırken, eğitim de; sanatın büyümesine, güçlenmesine katkıda bulunacaktır. Bu karşılıklı olumlu gelişmeler, toplumların ileri düzeyde gelişmesine neden olacaktır.

Görsel Sanatların Eğitimdeki Yeri

Görsel sanatların insan yaşamındaki yeri ve eğitimi antik çağdan beri sorgulanmıştır. 19. yüzyılda batıda endüstri çağının başlamasıyla "sanat" ders olarak okullarda yerini almış, endüstri ve üreteceği eşyanın yenilikçi bir anlayışla ele alınması amaçlanmıştır. 19.yüzyıl sonrasında sanat eğitiminde bireyin estetik yargı yetisinin geliştirilmesi de amaçlanmaya başlamıştır. 1980'ler ve sonrasında estetik, sanat eleştirisi, sanat kuramları ve sanat üretimi birbirini izleyen, birbiri ile ilişkili disiplinler arasında etkileşimleriyle önem kazanmıştır (Özsoy, 2007).

Disiplinler arası kavramı, çoklu zekâ biçimlerini ve değişik alanlardaki bilgileri bütünleştirebilme biçimlerini ifade etmektedir. Sanat, psikoloji, biyoloji, matematik vb. gibi doğa bilimlerini ve sosyal bilimleri bütünleştirmek bilişsel gelişmeyi, soyut düşünmeyi, yaratıcılığı ve farklı çözüm bulabilme becerilerini arttırdığı söylenebilir.

Temel eğitimden başlayan düzeyli ve bilinçli bir sanat eğitimi ile yetişen öğrenci ortaöğretim sonrası seçeceği uzmanlık alanında araştıran, düşünen, üreten ve yorumlayan bir birey olacaktır. Çağdaş dünyada kendi yerini bulmanın ötesinde özgürlükçü yaklaşımıyla, dinamik ilişkiler ve çok yönlü bakış açıları kazanacaktır. İnce'ye (2005,s.225) göre "Farklı bir alandan gelen düşüncelerle sanata sanatçılar gibi bakmayan, farklı bir alandan farklı bir göze önemli düzeyde ihtiyaç vardır". Sanatın, estetik duyarlılığı gelişmiş, kültürel değerlerin farkında olan, bilinçli izleyiciye ihtiyacı vardır.

Ünver'e (2002) göre; sanatsal düşünme ve davranışların gelişmesinde eğitimin önemi büyüktür. Sanat sadece sezgi ve duyuşsal alanlarla ilgili olmadığı, öğrenilebildiği bilimsel olarak ispatlanmıştır. Sanatla ilgili eğitim sürecinde amaç üreten, yaratan sanatçı yetiştirmek değil, genel anlamda estetik duyarlılığa sahip, yaratıcılığı gelişmiş insanlar yetiştirmektir. Estetik duyarlılığı gelişmiş insanların oluşturduğu toplumların doğaya, insana, güzelliklere verdiği değerlerden anlaşılacağı gibi sanata eğitim amaçlı büyük görevler düşmektedir. Sanat yalnız insan varlığının süsü değil, etkili bir eğitim biçimi olarak kabul edilmelidir (Özbek, 2007).

Özsoy (2007) Sanat ve eğitimin bir bütün olduğunu bu bütünü oluşturan yapının temelini de insan olduğunu belirtmektedir. O'na göre eğitim; kişilerde öğrenme yoluyla davranış değişikliği geliştirmektir. Sanat ise, kişilerin doğuştan getirmiş olduğu kabiliyetleriyle veya gizli kalmış yeteneklerinin gelişmesi ile ortaya çıkan bir olgudur. Bu olgunun gelişerek ortaya çıkmasında etkili olan sanat eğitiminin gerekliliğini Özsoy (2007,s.174-177) maddeler halinde şöyle açıklamıştır:

- Görsel sanatlar, genel eğitimin temel unsurlarından biridir.
- Görsel sanatlar eğitimi sözsüz düşünme yeteneğini, imgelemeyi ve imgeleri gerçekleştirmeyi sağlar.
- Görsel sanatlar eğitimi yoluyla bireylerde yaratıcılığın gelişmesine yardımcı olunur.
- Görsel sanatlar bireylerin kendi kendilerini disiplin altına almalarını sağlar.

- Görsel sanatlar, estetik okur-yazarlığı geliştirir.
- Görsel sanatlar, diğer alanları tamamlayan bir özelliğe de sahiptir.
- Görsel sanatlar toplumsal beceriyi ve toplumsal bilinci geliştirir.
- Görsel sanatlar, bireysel ifade ve olgunlaşma için gereklidir.

Gude'ye (2007) göre sanat eğitimi, sadece eğitim kurumlarında değil kamusal alanlarda, caddelerde, yerel dükkânlarda, müze ve konser salonlarında, ev ve işyerlerindeki her türlü tasarım ürünleri ile topluma ulaşmaktadır. Özsoy (2007) toplumsal kimliğin ifadesinin bir aracı olarak sanatın, bir lüks değil, önde gelen ihtiyaçlardan bir tanesi olarak düşünülmesi gerektiğini belirtirken görsel sanatlar eğitiminin önemini vurgulamaktadır. Sanat ve genel kültür, yaratıcı birey yetiştirmede alt yapıyı oluşturur. Evrensel bir dil olan sanat ortak düşünce ve ortak yaşam ilkelerini de beraberinde getirmektedir.

Fischer için de sanatın insan ve toplum eğitimi açısından önemli görevleri vardır:

“Sanat içinde olduğu ve yaşayıp geliştiği toplumun ürünü olduğuna göre içinde yaşadığı toplumu ilgilendiren çeşitli görevleri de üstlenir. Sanatın her şeyden önce topluma karşı eğitici görevi vardır. Sanat kendi içinde taşıdığı belirli bir bilgi gurubunu insanları eğitmede kullanır. Bu görevini de kişiyi zorlamadan hatta farkında olmadan ve zevk aldırarak, onu hoşnut ederek yapar. Ayrıca insanın sanat eseri aracılığıyla kendini görüp tanımaya ve bazı durumlarda rahatlayıp huzur bulmasını da sağlar. Sanat bazen de insana hayatında gerçekten yaşayamayacağı şeyleri de yaşatır ve bu onun için yapılması güç hatta imkânsız olan olaylar içinde yaşamasını sağlarken onu tutkularından da bir ölçüde kurtararak rahatlatır” (Fischer, 2003,s.33).

Eğitim

Eğitimin de sanatta olduğu gibi çok çeşitli tanımı bulunmaktadır. Bu tanımlardan biri; yeni nesillere geçmişin bilgi deneyimini düzenli bir biçimde aktarma ya da kazandırma işidir. Toplumsal kültürü kuşaktan kuşağa aktarmak ancak eğitimle mümkündür. Bu, eğitimin öncelikle akla gelen görevlerinden biridir. Timuçin (2002,s.185) için “Eğitmek yalnızca öğretmek demek değildir. Eğitim öğrenerek kendini geliştiren bireye bu çabasında yardımcı olmaktır”. Tanilli'nin (2006,s.473–474) aktarımıyla Batuhan (1995) “Eğitim ve Öğretim II” başlıklı gazete yazısında eğitimin görevlerini şöyle belirtmiştir: Eğitimin, estetik, kuramsal (teorik), pratik olmak üzere üç görevi vardır.

- Genç kuşaklara insanoğlunun bugüne kadar yaratmış olduğu bütün sanat eserlerini tanıtip bunlardan haz almayı öğretmek eğitimin estetik görevidir.
- Genç kuşaklara bugüne kadar felsefe alanında üretilmiş çeşitli görüşlerle bilim alanında elde edilmiş bilgi ve kuramları aktarmak, böylelikle rasyonel düşünme alışkanlığı kazanmış aydın insanlar yetiştirmek eğitimin kuramsal görevidir.
- Genç kuşaklara toplumun mutluluğunu artırıcı davranışlara yöneltme alışkanlığı kazandırma görevi de denilebilir. İnsan haklarına saygılı kuşaklar yetiştirmek eğitimin pratik görevidir. (Akt; Tanilli,

Eğitim, toplum içindeki bireylerin yaşam içindeki yerlerini almalarını sağlamaya yöneliktir. Eğitim, kişilere kültür ve yaşam düzeyini iletir. Oysa genç kuşaklar kültür varlıklarını, geleneksel kurum ve değerleri öğrenmek, eleştirmek, irdelemek üzere yetiştirilirlerse gelişim olanağı artabilir (Erbil, 1990).

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi' ne göre eğitim hakkı her insanın temel bir hakkıdır. Eğitim, insan kişiliğinin tam anlamıyla açılıp serpilmesini, insan haklarıyla temel özgürlüklere saygının güçlendirilmesini hedef almalıdır (Tanilli, 2006).

Eğitim kurumlarında gerçekleştirilecek eğitim ve öğretimin kalitesini belirleyecek en önemli etken, onları yetiştirecek eğitimcilerin çağın gereklerine uygun olarak yeni roller üstlenebilecek biçimde yetiştirilebilmelerine bağlıdır (Ataman, 1996). Kavcar (2002)

iyi bir eğitimcinin mesleki ve kişisel olmak üzere iki temel özelliğe sahip olması gerektiğini belirtir. Mesleki özellikler; genel kültür, alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisidir. Kişisel özellikler; kişinin mesleğe yatkınlığı, öğretmenin gerektirdiği örnek olma, model olma niteliklerini içerir.

Eğiticinin görevi eğitmekte olduğu bireyin ihtiyaçlarını saptamak ve ona cevap vermektir. Bireye yönelik eğitim verebilmek, bilgi açığını kapatabilmek, her alanda kullanabileceği yaratıcı davranışlar geliştirmek, dengeli ve tam insan yetiştirmek eğiticinin amacı olmalıdır.

Eğitim Fakültesi

Cumhuriyetimizin kuruluşundan günümüze, çağdaş bir toplumun oluşturulması doğrultusunda, eğitime ve öğretmenliğe büyük önem verilmiştir. Özellikle cumhuriyetin başlangıç yıllarında Atatürk'ün eğitime, dolayısıyla da öğretmene verdiği değer eğitim tarihimizde önemli ölçüde yer etmiş ve Türk eğitim sürecinin önemli bir oluşturucu ögesi, yönlendirici etkeni olmuştur. "Bir eğitim sisteminin en önemli ögesi öğretmendir. Çünkü iyi ve nitelikli bir eğitimi nitelikli öğretmenler yapar. Bundan dolayı, Bir okul, ancak, içindeki öğretmenler kadar iyidir denilebilir" (Kavcar,2002,s.1).

Bu yöndeki çabaların ve çalışmaların 1923-1946 döneminde hayli yoğun olduğu dikkat çekmektedir. Burada en büyük etken, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitime ve eğitimin omurgası olan öğretmene verdiği önemdir. Mustafa Necati, Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç gibi isimler, öğretmen eğitiminde iz bırakan eğitimciler arasındadırlar.

Tarihsel gelişim süreci içinde bakıldığında 1981 yılına kadar, öğretmen yetiştirme görevinin ağırlıklı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından üstlenildiği görülmektedir. 1981 yılında çıkarılan yasayla yükseköğretim yeniden düzenlenirken, öğretmen yetiştiren kurumlar da tamamıyla üniversitelere bağlanmışlardır. Yine, öğretmen yetiştiren kurumlar olarak; İlk Öğretmen Okulları, Yüksek Öğretmen Okulları, Köy Enstitüleri, Eğitim Enstitüleri, Eğitim Yüksekokulları, Üniversiteler (başta Fen ve Edebiyat Fakülteleri) ve 1980'lerden itibaren de Eğitim Fakültelerini görmekteyiz. Eğitim Fakültelerimizin Türkiye'yi 21. yüzyılda bilgi toplumuna ulaştırmak için gerekli insan gücünü hazırlama kapasitesinin yeterli olduğunu söylemek güçtür. Öğretmen

yetiştirme kapasitesindeki bu yetersizlik, ilköğretim ve ortaöğretim mezunlarının niteliğini olumsuz düzeyde etkilemekte, lise mezunlarındaki bu nitelik düşüklüğü de üniversitelerin tüm alanlarındaki öğrenci kaynağının niteliğini etkilemekte, dolayısıyla, Eğitim Fakülteleri mezunlarının niteliği yükseköğrenim süreç ve çıktılarının niteliğine kadar yansımaktadır (YÖK, 2007).

Öğretim Elemanı Kimdir

Yükseköğretimin 2547 nolu Kanunu'nda Öğretim Elemanları, yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcıları olarak belirtilmiştir. Öğretim Üyeleri; yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerdir. Öğretim Görevlisi; ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü öğretim elemanıdır. Okutman; eğitim - öğretim süresince çeşitli öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak belirlenen dersleri okutan veya uygulayan öğretim elemanıdır. Öğretim Yardımcıları; yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim - öğretim planlamacılarıdır. Eğitimin amacına ulaşması ve eğitim sisteminin başarısı öğretmenlerin sahip oldukları özellikler ile yakından ilişkilidir. Çağdaş eğitim sistemi, öğretmenlerin branşları ile ilgili bilgilerini sürekli yenilemelerini, genel kültürlerini geliştirmeleri ve bunları öğrencileriyle paylaşmalarını gerektirmektedir.

Timuçin (2002,s.185) eğitimcinin önemini şöyle açıklamıştır; "Eğitim bir sanattır. Uygulamayla ilgili bir ustalıktır, kitaplarda öğrenilen kuralların bilgisinden daha başka bir şeydir, deneyimi gerektirir. Nasıl şair olmadan şiir olmazsa, eğitimci olmadan da yani eğitim kitaplarındaki soyut yasaları özel nitelikleriyle canlandıran ve uygulayan kişi olmadan da eğitim olmaz." Toplum ve o toplumu oluşturan insanların yetiştirilmesinde eğitimcilerin önemi büyüktür.

Eğitim sistemi dünya, toplum ve kendisi hakkında bilgi sahibi olan insanlar yetiştirmek için düzenlenmiştir. Öğretmenler genç kuşakların entelektüel gelişimlerinden sorumlu olup yeni ve yaratıcı fikirlerle ilgilenmelidir. Bilginin niteliğini algılamalı diğer bilgilerle kıyaslayabilme yetisine sahip olmalıdır. Bu sebepten öğretmen adayları özellikle "bilim ve sanatın öğretmen eğitimine dâhil edilmeleri

gerekmektedir. Sanat eğitimi ile gelişecek olan eleştirel düşünme yetisi, geçmiş, mevcut ve gelecekteki olayları kıyaslayıp yorumlayabilmeye, farklı bakış açıları kazanmaya yardımcı olacaktır (Churukian, 1992).

Caroll'a (2006) göre akademisyenlerin uzmanlık alanlarıyla ilgili sorumluluklarının yanı sıra profesyonel konularını korumaları gerekmektedir. Üniversitelerde görevlendirilmelerinin sebebi; alanlarında oldukça deneyimli olmaları ve öğretme-iletişim kurma kapasitelerinin oldukça güçlü olmasıdır. Öğretim elemanları mesleki bilgilerini sürekli üst seviyede tutmalıdırlar. Helterbran'a (2009) göre öğrencilerin öğretim elemanlarından bekledikleri özellikleri şöyledir:

- Öğrenciler öğretim elemanlarından derin bilgi sahibi olmalarını ve bu bilgileri kendilerine yöntemle iç içe ve anlamlı bir şekilde aktarabilme yeteneğine sahip olmalarını beklemektedir.
- Öğretim elemanlarının kişisel nitelikleri iyi bir eğitim için önemli öğelerdir.
- Öğrenciler kişilik, karizma ve etkileycilikle ilgili olan nitelikler ile sınıf yönetimiyle ilgili olan basit ayrıntılar arasındaki ince farklılığı fark ederler.
- Öğretim elemanının, öğretme işine olan ilgisi, öğretme ve eğitim alanına yönelik isteğini, espri yeteneğini ve insani değerleri gözler önüne sermeyi içermektedir. İnsani değerler, istek, tartışmacılık ve iyi bir ilişki kurabilme yeteneği, iyi eğitimcilerin önemli kişisel özellikleridir. Bu öğretim elemanının, öğrencilerin başarılarına inanmayı ve öğrencilere genç yetişkinler olarak davranmayı da içermektedir.

İlgili Araştırmalar

Yapılan taramalar sonucunda Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili görüşlerin araştırıldığı çalışmalar bulunmakla birlikte, doğrudan Görsel Sanatlara Yönelik Görüşlerin araştırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bölümde konuyla ilgili olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

Yükselgün (2010) tarafından gerçekleştirilen “İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programındaki “Görsel Sanat Kültürü” Öğrenme Alanının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri” adlı araştırmada sınıf öğretmenlerinin İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programında yer alan “görsel sanat kültürü” öğrenme alanının uygulanmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde nitel bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada veriler betimsel araştırma yöntemlerinden “görüşme” yoluyla toplanmıştır. Bu araştırmanın katılımcılarını, İstanbul il merkezinde yer alan 10 ilköğretim okulu ile bu okullarda çalışan 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Görsel sanat kültürü öğrenme alanının uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak öğretmenlerin çoğunluğu tarafından dile getirilen başlıca sorunlar, öğretmenlerin görsel sanat kültürüne yönelik eğitim eksikliği ve yetersizliğidir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, öğretmenlerin eğitim görmesi gerektiği yönünde görüş belirtmiştir. Söz konusu eğitimin de bir uzman tarafından öğretmenlere değişen programın ayrıntılı olarak anlatılması ve öğretmenlerin görsel sanat kültürünü oluşturan sanat tarihi, sanat eleştirisi ve estetik alt disiplinleri konusunda bilgilendirilmesi biçiminde olması gerektiği önerisinde bulunmuşlardır.

Arı (2010) tarafından gerçekleştirilen, “Müze Bilinci Öğrenme Alanı Etkinliklerinin Gerçekleşebilirliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı araştırmada, Görsel Sanatlar dersi öğrenme alanlarından biri olan müze bilinci öğrenme alanı etkinliklerinin gerçekleşebilirliğine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, 2008–2009 Eğitim Öğretim yılında, Eskişehir il merkezinde bulunan 6 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 18 sınıf öğretmenin görüşü alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmış ve elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Ayrıca veri elde etmek amacıyla müze bilinci öğrenme alanı etkinliklerine ilişkin öğretmenlerin hazırladıkları dokümanlar da incelenmiştir. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin müze bilinci öğrenme alanını önemli ve gerekli gördükleri, ancak bu alana yönelik kendilerini yeterli bulmadıkları ve eğitime ihtiyaç duydukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırma sonucunda, öğretmenlerin müze bilinci etkinliklerini sınıf içinde gerçekleştirirken sorun yaşamadıkları, sorunları daha çok sınıf dışı etkinlikleri gerçekleştirirken yaşadıkları anlaşılmıştır. Öğretmen görüşlerine göre, kalabalık sınıf mevcudu, zaman darlığı, ulaşım sürecinin zorluğu,

müze personelinin çocuklara yaklaşım şekilleri, müzelerin yeterli tanıtım yapamamaları vb. nedenlerle sınıf dışı etkinliklerin tam anlamıyla gerçekleştirilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Türe (2007) tarafından gerçekleştirilen “Eğitimde ve Öğretimde Bir Araç Olarak Görsel Sanatlar Eğitiminin Öğrencilere Sağladığı Katkılar” adlı araştırmada Org.Bedrettin Demirel İlköğretim Okulu, Mareşal İ.Ö.O. Özel Diltaş İ.Ö.O. ve Cemile Erkunt İlköğretim Okullarında görev yapan branş öğretmenlerinin görsel sanatlar eğitimine bakış açıları alan araştırması metodu uygulanarak anket çalışması ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılmış; Ayrıca öğrencilerin Görsel Sanatlar dersi ile diğer derslerdeki (Matematik, Fen Bilgisi, Türkçe, Sosyal Bilgiler) başarı durumları karşılaştırılarak sonuçlar elde edilmiştir. Başarı durumları incelenen öğrenciler ilköğretim 2.kademe 11–14 yaş arasındaki öğrencilerle sınırlandırılmıştır. Araştırma sonucunda ankete katılan öğretmenlerin çoğunluğunun sanat eğitimi bağlamında resim derslerinin gerekliliği ve diğer dersleri bütünleyen katkısı konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları anlaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin Görsel Sanatlar dersindeki başarıları ile diğer derslerdeki başarı düzeyleri arasında da tüm okul düzeyinde olumlu yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Pazarlıoğlu ve Turanlı (2009) tarafından yapılan “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümü’ndeki Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerin Sanata ve Görsel Sanatlar Dersine İlişkin Görüşleri” adlı araştırmada öğretmen yetiştiren kurumlardaki akademisyenlerin ve geleceğin öğretmenlerinin sanat eğitimi ile ilgili görüşlerini öğrenmek amaçlanmıştır. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmada örneklem alınma yoluna gidilmemiş ve kendini örnekleyen evren kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümü’nde Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalları’ndaki 15 öğretim elemanı ve 60 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Araştırmacılar tarafından oluşturulan “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümündeki Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerin Sanata ve Görsel Sanatlar Dersine İlişkin Görüşlerini Belirleme

Anketi” uygulanmıştır. Orta Öğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümü’ndeki öğrencilerin sanat ve sanatçı kavramlarına ilişkin bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu ve görsel sanatlar dersini eğitim-öğretim sürecinde çok önemli bulmadıkları araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra yaratıcılık eğitiminin kendi alanları açısından da faydalı olabileceği konusuna ilgisiz kaldıkları anlaşılmıştır. Öğretim elemanlarının görüşleri sonucunda elde edilen bulgularda ise öğrencilerinin sanatsal etkinliklere katılımlarını gerekli gördükleri fakat öğrencilerinin bu etkinliklere katılımları konusunda onlarla ortak bir faaliyet gerçekleştirmedikleri anlaşılmıştır. Öğretim elemanları, kendilerinin de bu etkinliklerden çoğu zaman haberdar olmadıklarını ve katılımlarının oldukça düşük olduğunu belirtmişlerdir.

Tuzlak (2004) tarafından gerçekleştirilen “Sanat Eğitimi ve Çevre İlişkisi” adlı araştırmada ilköğretim (6.7.8.) sınıf öğrencilerinin sanat eğitimi ve sanat eğitiminin çevredeki sanatsal objeler üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini 2003-2004 öğretim yılında Ankara ilindeki Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı eğitim yapan ilköğretim okulları, örnekleme ise merkez ilçe, ilçe, köyde bulunan üç ilköğretim okulu ve bu okullarda okuyan (6.7.8.) sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırma için gerekli olan veriler; ilgili literatürün taranması ve ilköğretim (6.7.8.) sınıf öğrencilerinin sanat eğitiminin çevredeki sanatsal objeler üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacı ile araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama aracından elde edilen bulgulardan oluşmaktadır. Verilerin sonuçlarına göre; kız ve erkek öğrenciler resim ders saatinin arttırılmasını istemektedir. Okullarda verilen resim ve iş-eğitimi derslerinde “sanat ve çevre” adında bir konu işlenmelidir. Kız ve erkek öğrenciler sanat eğitimi sayesinde ileride hayal ettikleri çevreye ulaşabileceklerini düşünmektedirler. İlköğretim (6.7.8.) sınıf öğrencilerinin çevredeki sanatsal çalışmalarla ilgili çok fazla bilgiye sahip olmadıkları belirlenmiştir. Merkez ilçedeki öğrencilere resim ve iş-eğitimi derslerinde çevrede uygulama imkanının daha az tanındığı belirlenmiştir. İlköğretim (6.7.8.) sınıf öğrencileri resim ve iş-eğitimi derslerinde öğretmenin yanında konunun uzmanı olan farklı kişilerin gelerek ders işlenmesini istedikleri belirlenmiştir

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırmada eğitim fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanatlara yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubu; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bulunan, Beden Eğitimi ve Spor, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Eğitim Bilimleri, Türkçe Eğitimi, İlköğretim, Yabancı Diller Eğitimi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde görev yapan 101 öğretim elemanından oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler araştırmacının hazırladığı kişisel bilgi formu ile birlikte öğretim elemanlarının görsel sanatlara ilişkin görüşleri anket ile toplanmıştır. Açık uçlu sorular ile katılımcıların katıldıkları görsel sanat etkinlikleri ve etkinlikle ilgili görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada veri toplama aracının geliştirilmesi öncesinde konu ile ilgili araştırmalar ve kaynaklar taranmış, benzer anketler incelenmiştir. Elde edilen veriler yardımıyla katılımcıların görsel sanatlara ilişkin içerik, katılım, algılama yönünden değerlendiren 29 maddeyi kapsayan anket hazırlanmıştır. Anket maddeleri; eğitim bilimleri, Türkçe eğitimi ve görsel sanatlar eğitimi alanında uzman kişilere danışarak oluşturulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanan anket ile elde edilen veriler SPSS 18.0 paket programından faydalanılarak frekans (f) ve yüzdelik (%) değerleri hesaplanmıştır. Ortaya çıkan değerlerle tablolar ve ağırlıklı ortalamalar ile grafikler hazırlanarak, tablo ve grafiklerden hareketle görüşler tespit edilmeye çalışılmıştır. Fark analizlerinde katılımcıların demografik özelliklerine göre nonparametrik testlerden Mann-Whitney U testi, Kruskal Whallis testi kullanılmıştır. Tüm fark analizleri $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde, %95 güven aralığında gerçekleştirilmiştir.

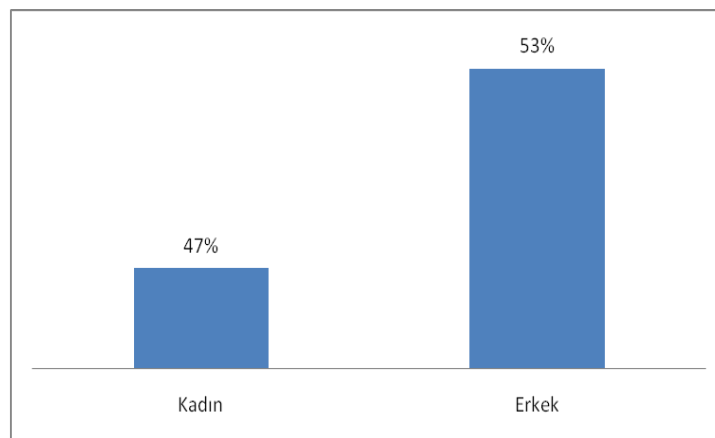
Katılımcıların Genel Özellikleri

Araştırmaya toplam 101 öğretim elemanı katılmış olup, katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Kişi Sayısı	Yüzde
Kadın	47	47
Erkek	54	53
TOPLAM	101	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi, katılımcıların %47'si (47 kişi) kadın ve %53'ü (54 kişi) erkektir. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımları Şekil 1'de gösterilmiştir.



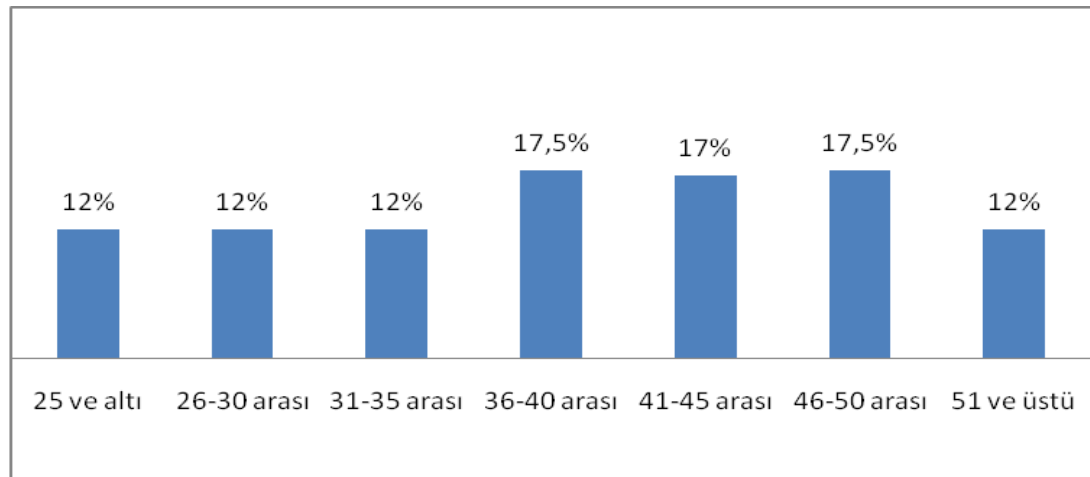
Şekil 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının yaş gruplarına göre dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	Kişi Sayısı	Yüzde
25 ve altı	12	12
26–30 arası	12	12
31–35 arası	12	12
36–40 arası	18	17,5
41–45 arası	17	17
46–50 arası	18	17,5
51 ve üstü	12	12
TOPLAM	101	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %12’si (12 kişi) “25 ve altı”; %12’si (12 kişi) “26-30 arası”; %12’si (12 kişi) “31-35 arası”; %17,5’i (18 kişi) “36-40 arası”; %17’si (17 kişi) “41-45 arası”; %17,5’i (18 kişi) “46-50 arası” ve %12’si (12 kişi) “51 ve üzeri” yaşa sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Bu dağılım, Şekil 2’de de gösterilmiştir.



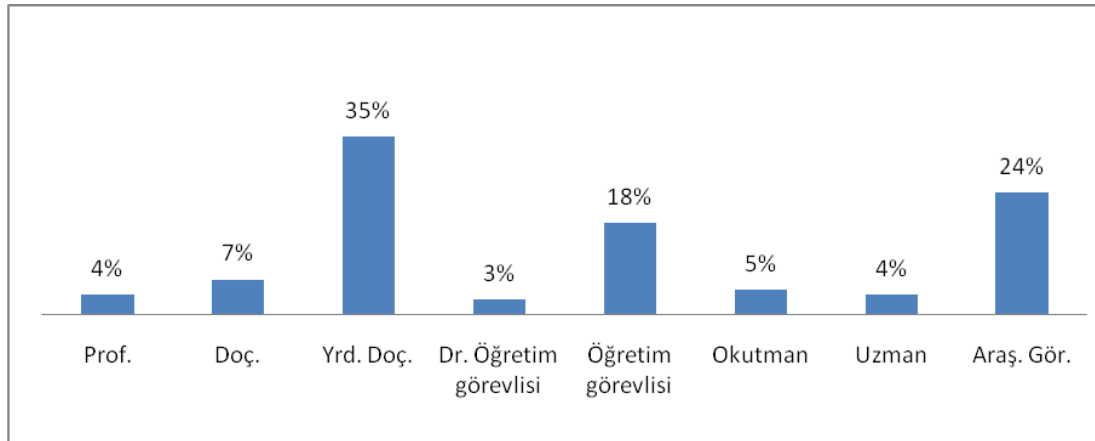
Şekil 2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının unvanlarına göre dağılımları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Ünvanlarına Göre Dağılımları

Ünvan	Kişi Sayısı	Yüzde
Prof.	4	4
Doç.	7	7
Yrd. Doç.	36	35
Dr. öğretim görevlisi	3	3
Öğretim görevlisi	18	18
Okutman	5	5
Uzman	4	4
Araş. Gör	24	24
TOPLAM	101	100,0

Tablo 3’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %4’ü profesör, %7’si doçent, %35’i yardımcı doçent, %3’ü doktor öğretim görevlisi, %18’i öğretim görevlisi, %5’i okutman, %4’ü uzman ve %24’ü araştırma görevlisidir. Bu dağılım Şekil 3’te gösterilmiştir.



Şekil 3. Katılımcıların Ünvanlarına Göre Dağılımları

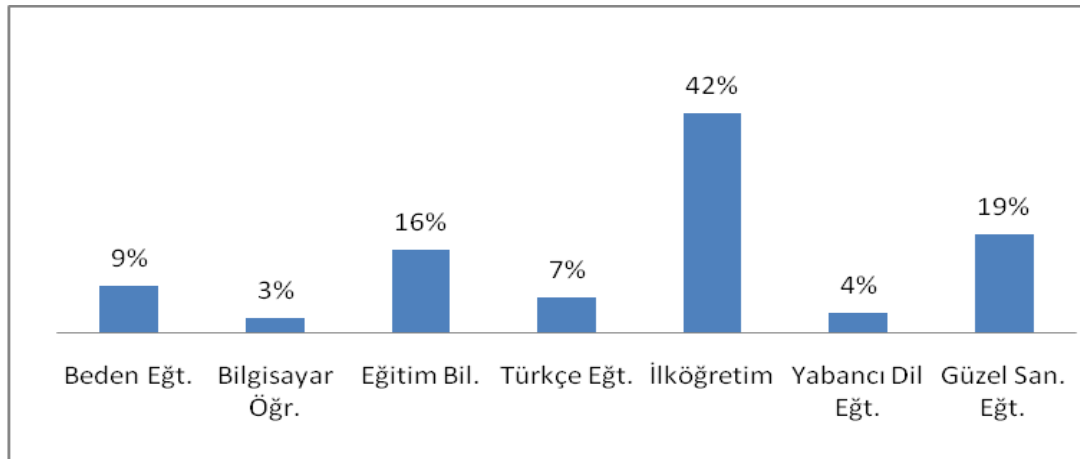
Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının bölümlerine göre dağılımları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Bölümlerine Göre Dağılımları

Bölüm	Kişi Sayısı	Yüzde
Beden Eğitimi ve Spor	9	9
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri	3	3
Eğitim Bilimleri	16	16
Türkçe Eğitimi	7	7
İlköğretim	43	42
Yabancı Diller Eğitimi	4	4

Güzel Sanatlar Eğitimi	19	19
TOPLAM	101	100

Tablo 4’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %9’u beden eğitimi, %3’ü bilgisayar, %16’sı eğitim bilimleri, %7’si Türkçe, %42’si ilköğretim, %4’ü yabancı dil ve %19’u güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde görev yapmaktadır. Öğretim elemanlarının bölümlerine göre dağılımları Şekil 4’te gösterilmiştir.



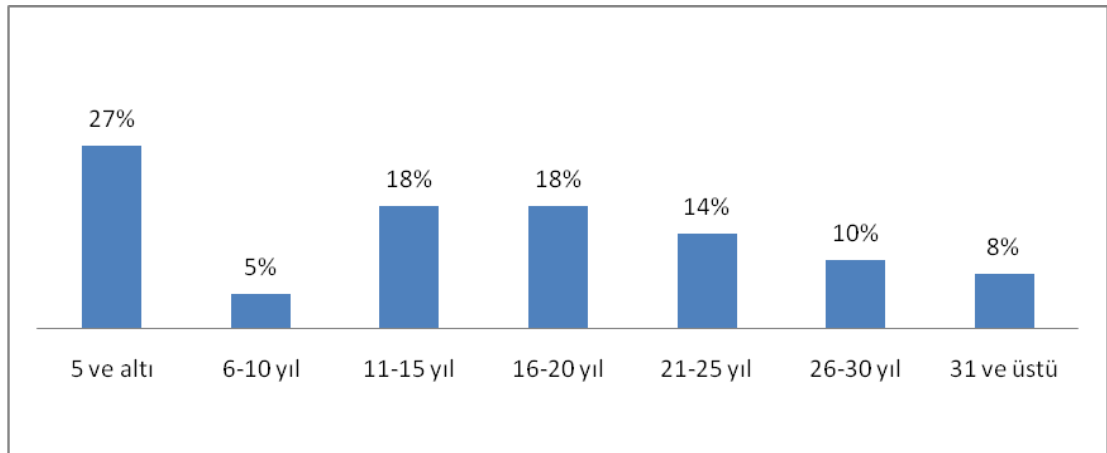
Şekil 4. Katılımcıların Bölümlerine Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının mesleki kıdemlerine göre dağılımları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Kıdemlerine Göre Dağılımları

Bölüm	Kişi Sayısı	Yüzde
5 ve altı	28	27
6-10 yıl	5	5
11-15 yıl	18	18
16-20 yıl	18	18
21-25 yıl	14	14
26-30 yıl	10	10
31 ve üstü	8	8
TOPLAM	101	100

Tablo 5’deki verilerde görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %27’si “5 ve altı”; %5’i “6-10 yıl”; %18’i “11-15 yıl”; %18’i “16-20 yıl”; %14’ü “21-25 yıl”; %10’u “26-30 yıl” ve %8’i “31 yıl ve üzeri” mesleki kıdeme sahiptir. Bu dağılım Şekil 5’te de gösterilmiştir.



Şekil 5. Katılımcıların Kıdemlerine Göre Dağılımları

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

Araştırmada, eğitim fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının görsel sanata yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla, katılımcılara toplam 29 madde yöneltilmiş ve beşli likert tipi olarak bu maddelere ilişkin değerlendirme yapımları istenmiştir. Araştırmada kullanılan anket maddeleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmada Kullanılan Anket Maddeleri

No	MADELER
1	Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.
2	Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.
3	Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.
4	Sanatsal üretim için üstün bir zekâya sahip olmak gerekir.
5	Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.
6	Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.
7	Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.
8	Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.
9	Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.
10	Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.
11	Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.
12	İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.
13	Burdur ilinde görsel sanatlara ilgili etkinlikler yeterlidir.
14	Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.
15	Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.
16	Öğrencilerin, görsel sanatlara ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.
17	Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.
18	Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.
19	Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.
20	İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.
21	Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.
22	Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.
23	Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.
24	Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.
25	Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.
26	Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.
27	Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.
28	Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.
29	Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bienal gibi etkinliklere katılırım.

Katılımcıların ilgili maddelere verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Anket Maddelerine Verilen Yanıtların Dağılımı

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (%)		Görüş				
		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Fikrim yok
1	Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	f 68	31	1	1	0
		% 67,3	30,7	1,0	1,0	0,0
2	Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.	f 72	27	1	1	
		% 71,3	26,7	1,0	1,0	
3	Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	f 69	27	4	1	
		% 68,3	26,7	4,0	1,0	
4	Sanatsal üretim için üstün bir zekaya sahip olmak gerekir.	f 16	27	39	16	3
		% 15,8	26,7	38,6	15,8	3,0
5	Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	f 55	37	4		3
		% 54,5	36,6	4,0		3,0
6	Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	f 40	48	7	4	1
		% 39,6	47,5	6,9	4,0	1,0
7	Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	f 42	52	3	3	1
		% 41,6	51,5	3,0	3,0	1,0
8	Görsel sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	f 47	40	10	2	2
		% 46,5	39,6	9,9	2,0	2,0
9	Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	f 10	26	46	11	8
		% 9,9	25,7	45,5	10,9	7,9
10	Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	f 10	53	24	9	5
		% 9,9	52,5	23,8	8,9	5,0
11	Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	f 1	8	41	41	9
		% 1,0	7,9	40,6	40,6	8,9
12	İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	f 14	59	16	4	8
		% 13,9	58,4	15,8	4,0	7,9
13	Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	f 3	12	46	32	7
		% 3,0	11,9	45,5	31,7	6,9
14	Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	f 1	6	36	50	7
		% 1,0	5,9	35,6	49,5	6,9
15	Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.	f 27	65	5	2	1
		% 26,7	64,4	5,0	2,0	1,0
16	Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	f 50	46	1	1	2
		% 49,5	45,5	1,0	1,0	2,0
17	Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.	f 22	57	14	4	3
		% 21,8	56,4	13,9	4,0	3,0
18	Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	f 18	63	14	3	3
		% 17,8	62,4	13,9	3,0	3,0
19	Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.	f 13	64	15	6	3
		% 12,9	63,4	14,9	5,9	3,0
20	İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	f 9	31	43	12	3
		% 8,9	30,7	42,6	11,9	3,0
21	Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	f 20	60	14	4	2
		% 19,8	59,4	13,9	4,0	2,0
22	Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	f 27	54	13	5	
		% 26,7	53,5	12,9	5,0	
23	Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	f 38	57	2	2	1
		% 37,6	56,4	2,0	2,0	1,0

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (%)		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Fikrim yok
24	Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	f 58	37	4		
		% 57,4	36,6	4,0		
25	Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	f 49	43	4	3	1
		% 48,5	42,6	4,0	3,0	1,0
26	Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	f 5	32	45	12	6
		% 5,0	31,7	44,6	11,9	5,9
27	Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	f 21	42	16	9	11
		% 20,8	41,6	15,8	8,9	10,9
28	Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	f 28	46	17	4	5
		% 27,7	45,5	16,8	4,0	5,0
29	Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bienal gibi etkinliklere katılırım.	f 19	52	22	6	1
		% 18,8	51,5	21,8	5,9	1,0

Tablo 7'ye göre anketin 1.maddesi olan "Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir" ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %67,3'ü "Tamamen Katılıyorum"; %30,7'si "Katılıyorum"; %1,i "Katılmıyorum" ve %1,i "Hiç Katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların genel olarak çoğunluğu sanatın hayatın her alanı için önemli ve gerekli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bunun yanında bu görüşe katılmayan katılımcı sayısı istatistiksel olarak çok küçük bir değer olup %2 civarındadır. Dolayısıyla tüm katılımcılar, sanatın öneminin ve gerekliliğinin farkındadır.

Anketin 2.maddesi olan "Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir" ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %71,3'ü "Tamamen Katılıyorum"; %26,7'si "Katılıyorum"; %1'i "Katılmıyorum" ve %1'i "Hiç Katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir. Yine burada da katılımcılar sanatın toplumlar arası iletişimi sağlayan evrensel bir dil olduğundan hemfikirdir.

Anketin 3.maddesi olan "Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir." ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %68,3'ü "Tamamen Katılıyorum"; %26,7'si "Katılıyorum"; %4'ü "Katılmıyorum" ve %1'i "Hiç Katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir. İlk iki maddeye paralel olarak burada da katılımcıların çoğunluğunun sanatın yaratıcılık gelişimi açısından önemli olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Her ne kadar istatistiksel olarak dikkate alınmayacak

kadar küçük olsa da, bu maddede, ilk iki maddeden farklı olarak katılmayan sayısı %3 fazladır.

Anketin 4.maddesi olan “Sanatsal üretim için üstün bir zekâya sahip olmak gerekir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %15,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %26,7’si “Katılıyorum”; %38,6’sı “Katılmıyorum”; %15,8’i “Hiç Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada katılımcıların %55’ine göre sanatsal bir üretim için üstün bir zekâya sahip olmak gerekmemektedir. Ancak katılımcıların %42,5’i sanatsal bir üretim için üstün bir zekâya sahip olmak gerektiği fikrine katılmaktadır.

Anketin 5.maddesi olan “Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %54,5’i “Tamamen Katılıyorum”; %36,6’sı “Katılıyorum”; %4’ü “Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, katılımcıların tamamına yakınının sanatçının ürettiği eser üzerinde hakkı olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir. Günümüzde korsanla mücadele kapsamında artan bilinçlendirme çalışmalarının da bu sonuç üzerinde etkili olduğu düşünülebilir.

Anketin 6.maddesi olan “Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %39,6’sı “Tamamen Katılıyorum”; %47,5’i “Katılıyorum”; %6,9’u “Katılmıyorum”; %4’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Sanata olan ilginin çevreye olan duyarlılığı etkileyeceği konusunda da katılımcıların hemfikir oldukları görülmektedir. Gerçekten de sanatsal duyarlılık, sanatın tanımında “doğada var olanı sanatçının kendi düşünsel süzgecinden geçirmesi” olduğu gibi, doğaya karşı da bir duyarlılığı kendiliğinden geliştirmektedir.

Anketin 7.maddesi olan “Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %41,6’sı “Tamamen Katılıyorum”; %51,5’i “Katılıyorum”; %3’ü “Katılmıyorum”; %3’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Yanıtların dağılımından da görüleceği gibi sanatsal ilgi estetik kaliteyi artırırken, bireye farklı bir yaşam bakış açısı getirmektedir. Nitekim katılımcılar da aynı görüşe sahip olduklarını ifade etmişlerdir.

Anketi 8.maddesi olan “Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %46,5’i “Tamamen Katılıyorum”; %39,6’sı “Katılıyorum”; %9,9’u “Katılmıyorum”; %2’si “Hiç Katılmıyorum” ve %2’si “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, sanatın bireylerin çağdaş yaşamanın yollarını açtığı ve özgür düşünme yeteneğini geliştirdiği konusunda katılımcıların hemfikir olduğu görülmektedir.

Anketin 9.maddesi olan “Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %9,9’u “Tamamen Katılıyorum”; %25,7’si “Katılıyorum”; %45,5’i “Katılmıyorum”; %10,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %7,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Yanıtların dağılımından da görüleceği gibi, katılımcıların büyükçe bir kısmı, görsel sanat etkinliklerinin toplum tarafından yeterince ilgi görmediği fikrindedir. Günümüzde her ne kadar bu ilgi artmaya başlasa da, artan iletişim teknolojileri ve yaşam koşullarına paralel olarak bir ilgi artışı görülmemektedir.

Anketin 10.maddesi olan “Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %9,9’u “Tamamen Katılıyorum”; %52,5’i “Katılıyorum”; %23,8’i “Katılmıyorum”; %8,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %5’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Dağılımdan da görüldüğü gibi, katılımcılara göre toplumun sanata bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini de etkilemektedir.

Anketin 11.maddesi olan “Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %1’i “Tamamen Katılıyorum”; %7,9’u “Katılıyorum”; %40,6’sı “Katılmıyorum”; %40,6’sı “Hiç Katılmıyorum” ve %8,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların medyada yer alan sanat haberlerini nitelik ve nicelik açısından yeterli bulmadıkları görülmektedir.

Anketin 12.maddesi olan “İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %13,9’u “Tamamen Katılıyorum”; %58,4’ü “Katılıyorum”; %15,8’i “Katılmıyorum”; %4’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %7,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcılar, sanatçı-alıcı buluşmasında interneti etkili bir

ortam olarak görmektedir. Nitekim günümüzde de, dünyanın bir diğer ucundaki bir sanat etkinliğini, eş zamanlı olarak takip etmek mümkündür.

Anketin 13.maddesi olan “Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %3,0’ü “Tamamen Katılıyorum”; %11,9’u “Katılıyorum”; %45,5’i “Katılmıyorum”; %31,7’si “Hiç Katılmıyorum” ve %6,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların büyükçe bir kısmı Burdur ilini sanatsal etkinlik açısından yetersiz görmektedir.

Anketin 14.maddesi olan “Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb. gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %1’i “Tamamen Katılıyorum”; %5,9’u “Katılıyorum”; %35,6’sı “Katılmıyorum”; %49,5’i “Hiç Katılmıyorum” ve %6,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, genel olarak ilde bulunan sosyal ve fiziki çevrelerde sanat yapıtlarına yeterli derecede yer verilmediği görülmektedir.

Anketin 15.maddesi olan “Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %26,7’si “Tamamen Katılıyorum”; %64,4’ü “Katılıyorum”; %5’i “Katılmıyorum”; %2’si “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Katılımcılar genel olarak görsel sanata ilgi ve heyecan için müze ve sanat galerilerinin etkili olduğunu ifade etmişlerdir.

Anketin 16.maddesi olan “Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %49,5’i “Tamamen Katılıyorum”; %45,5’i “Katılıyorum”; %1’i “Katılmıyorum”; %1’i “Hiç Katılmıyorum” ve %2’si “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak tüm katılımcılar, öğrencilerin sanata olan ilgilerinin artırılması için çaba gösterilmesinin gerekli olduğunu ifade etmişlerdir.

Anketin 17.maddesi olan “Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %21,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %56,4’ü “Katılıyorum”; %13,9’u “Katılmıyorum”; %4’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların genel olarak görsel sanatların sunduğu imkanları derslerinde kullandıkları görülmektedir.

Anketin 18.maddesi olan “Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %17,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %62,4’ü “Katılıyorum”; %13,9’u “Katılmıyorum”; %3’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların bir ya da birkaç görsel sanat dalıyla yakından ilgili oldukları görülmektedir.

Anketin 19.maddesi olan “Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %12,9’u “Tamamen Katılıyorum”; %63,4’ü “Katılıyorum”; %14,9’u “Katılmıyorum”; %5,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, katılımcıların büyükçe bir kısmının görsel sanatlara yönelik haberleri ve medyayı takip ettikleri görülmektedir.

Anketin 20.maddesi olan “İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %8,9’u “Tamamen Katılıyorum”; %30,7’si “Katılıyorum”; %42,6’sı “Katılmıyorum”; %11,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %3’ü “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, katılımcıların çoğunluğu internet ortamında sunulan sanat etkinliklerini takip ettiklerini ifade etmişlerdir. Ancak medyaya göre, internetin daha az takip edildiği de dağılımdan ortaya çıkan bir diğer sonuçtur.

Anketin 21.maddesi olan “Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %19,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %59,4’ü “Katılıyorum”; %13,9’u “Katılmıyorum”; %4’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %2’si “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, medyayı takibe paralel olarak katılımcıların çoğunluğunun televizyondaki görsel sanatlar konulu programları takip ettikleri görülmektedir.

Anketin 22. maddesi olan “Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %26,7’si “Tamamen Katılıyorum”; %53,5’i “Katılıyorum”; %12,9’u “Katılmıyorum” ve %5’i “Hiç Katılmıyorum” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak

katılımcıların çoğunluğunun seyahat ve gezilerinde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırdıkları görülmektedir.

Anketin 23.maddesi olan “Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %37,6’sı “Tamamen Katılıyorum”; %56,4’ü “Katılıyorum”; %2’si “Katılmıyorum”; %2’si “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğu kamu ya da özel alanlarda sanatla ilgili bir eserin olmasını önemsemektedir.

Anketin 24.maddesi olan “Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %57,4’ü “Tamamen Katılıyorum”; %36,6’sı “Katılıyorum” ve %4’ü “Katılmıyorum” yanıtını vermişlerdir. Genel olarak katılımcılar, satın aldıkları ürünün estetik görünümünü önemsemektedir.

Anketin 25.maddesi olan “Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %48,5’i “Tamamen Katılıyorum”; %42,6’sı “Katılıyorum”; %4’ü “Katılmıyorum”; %3’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, öğretim elemanlarının büyükçe bir kısmının çocuklarının ya da yakınının, bir sanat dalında profesyonel olarak çalışmasını istedikleri görülmektedir.

Anketin 26.maddesi olan “Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %5’i “Tamamen Katılıyorum”; %31,7’si “Katılıyorum”; %44,6’sı “Katılmıyorum”; %11,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %5,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Katılımcılardan kendisini bu alanda yetersiz görenlerin sayısı çoğunluktadır. Kendilerini sanat bilgisi konusunda yeterli görenleri de sayısı azımsanmayacak kadar fazladır.

Anketin 27.maddesi olan “Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %20,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %41,6’sı “Katılıyorum”; %15,8’i “Katılmıyorum”; %8,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %10,9’u “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların büyükçe bir kısmı realist bir çalışma ile soyut çalışma arasındaki farkı

bildiklerini ifade etmişlerdir. Bu farkı bilmeyen katılımcıların sayısı da oldukça fazladır.

Anketin 28.maddesi olan “Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %27,7’si “Tamamen Katılıyorum”; %45,5’i “Katılıyorum”; %16,8’i “Katılmıyorum”; %4’ü “Hiç Katılmıyorum” ve %5’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Burada da, katılımcıların sanat tarihi ile ilgili yeterli bilgiye sahip olduklarını ifade ettikleri görülmektedir.

Anketin 29.maddesi olan “Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bialal gibi etkinliklere katılıyorum” ifadesine verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %18,8’i “Tamamen Katılıyorum”; %51,5’i “Katılıyorum”; %21,8’i “Katılmıyorum”; %5,9’u “Hiç Katılmıyorum” ve %1’i “Fikrim Yok” yanıtını vermişlerdir. Yine bu maddede de, katılımcıların sergi, konferans, bialal gibi etkinliklere katıldıkları görülmektedir.

Tablo 7’deki veriler değerlendirildiğinde katılımcılar, sanatın gerek eğitimde, gerekse sosyal yaşamı ve çevre bilincini geliştirmede etkili olduğu düşüncesindedir. Bunun yanında katılımcılar çocuklarında da profesyonel sanat eğitimi aldirmek istediklerini, sanatın kişisel gelişime de büyük katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir. Katılımcılar Burdur ilinin çevre düzenlenmesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb. gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmediği ve ilde görsel sanat etkinliklerinin yeterli olmadığı görüşündedirler. Katılımcılar medyadaki sanat haberlerinin nitelik ve nicelik bakımından yeterli görmemektedir. Ayrıca katılımcıların çoğunluğu görsel sanatlar alanında bilgisinin yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Demografik Özelliklere Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmada, katılımcılara yöneltilen anket maddelerine verilen yanıtların dağılımlarının incelenmesinin ardından, anket maddelerine verilen yanıtlar arasında, demografik özellikler olan cinsiyet, yaş, mesleki kıdem ve unvanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığı araştırılmıştır. İki değişkene sahip cinsiyete göre görüşler arası farklılığın belirlenmesinde nonparametrik testlerden Mann-Whitney U testi, ikiden fazla değişkene sahip olan diğer değişkenler için ise

nonparametrik testlerden Kruskal-Whallis testi kullanılmıştır. Tüm testler $\alpha=0,05$ (%95 güven aralığında) gerçekleştirilmiş olup, sonuçlar verilmiştir. Fark analizinin öncesinde, iki değişken içermesi açısından cinsiyete göre görüşler arasındaki farkın dağılımı verilmiş olup, çok değişkenli demografik özelliklere göre fark analizinde ise sorulara verilen yanıtların ortalamaları verilmiştir.

Cinsiyete Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının cinsiyete göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı Tablo 8'de Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 8. Cinsiyete Göre Görüşler Arası Farklar

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (%)	f	Tamamen Katılıyorrum		Katılıyorrum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Fikrim yok		p
		E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	
		%										
1 Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	32	36	20	11	1	0	1	0				>0,05
	59,3	76,6	37,0	23,4	1,9	0,0	1,9	0,0				
2 Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.	34	38	18	9	1	0	1	0				>0,05
	63,0	80,9	33,3	19,1	1,9	0,0	1,9	0,0				
3 Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	35	34	16	11	2	2	1	0				>0,05
	64,8	72,3	29,6	23,4	3,7	4,3	1,9	0,0				
4 Sanatsal üretim için üstün bir zekaya sahip olmak gerekir.	7	9	19	8	18	21	8	8	2	1		>0,05
	13,0	19,1	35,2	17,0	33,3	44,7	14,8	17,0	3,7	2,1		
5 Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	26	29	23	14	3	1			1	2		>0,05
	49,1	63,0	43,4	30,4	5,7	2,2			1,9	4,3		
6 Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	18	22	28	20	3	4	3	1	1	0		>0,05
	34,0	46,8	52,8	42,6	5,7	8,5	5,7	2,1	1,9	0,0		
7 Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	17	25	32	20	3	0	2	1	0	1		>0,05
	31,5	53,2	59,3	42,6	5,6	0,0	3,7	2,1	0,0	2,1		
8 Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	24	23	23	17	5	5	2	0	0	2		>0,05
	44,4	48,9	42,6	36,2	9,3	10,6	3,7	0,0	0,0	4,3		
9 Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	5	5	17	9	25	21	5	6	2	6		>0,05
	9,3	10,6	31,5	19,1	46,3	44,7	9,3	12,8	3,7	12,8		
10 Toplumun görsel sanatlara bakışımı medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	7	3	25	28	15	9	5	4	2	3		>0,05
	13,0	6,4	46,3	59,6	27,8	19,1	9,3	8,5	3,7	6,4		
11 Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	1	0	5	3	21	20	23	18	4	5		>0,05
	1,9	0,0	9,3	6,5	38,9	43,5	42,6	39,1	7,4	10,9		
12 İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	5	9	34	25	10	6	2	2	3	5		>0,05
	9,3	19,1	63,0	53,2	18,5	12,8	3,7	4,3	5,6	10,6		
13 Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	2	1	8	4	24	22	17	15	2	5		>0,05
	3,8	2,1	15,1	8,5	45,3	46,8	32,1	31,9	3,8	10,6		
14 Burdur ilinin çevre	1	0	5	1	20	16	24	26	4	3		>0,05

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (%)		Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Fikrim yok		p
		E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	
		düzenlemede görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	%	1,9	0,0	9,3	2,2	37,0	34,8	44,4	56,5	
15 Öğrencilerin müze ve sanat gal. ziyaret etmeleri, görsel san. ilgi ve hey.etkiler.	f	14	13	35	30	3	2	0	2	1	0	>0,05
	%	26,4	27,7	66,0	63,8	5,7	4,3	0,0	4,3	1,9	0,0	
16 Öğrencilerin sanatlarla ilgili et.katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	f	23	27	27	19	1	0	1	0	1	1	>0,05
	%	43,4	57,4	50,9	40,4	1,9	0,0	1,9	0,0	1,9	0,0	
17 Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.	f	9	13	31	26	9	5	3	1	2	1	>0,05
	%	16,7	28,3	57,4	56,5	16,7	10,9	5,6	2,2	3,7	2,2	
18 Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	f	5	13	35	28	9	5	2	1	3	0	<0,05
	%	9,3	27,7	64,8	59,6	16,7	10,6	3,7	2,1	5,6	0,0	
19 Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.	f	3	10	34	30	12	3	4	2	1	2	<0,05
	%	5,6	21,3	63,0	63,8	22,2	6,4	7,4	4,3	1,9	4,3	
20 İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	f	2	7	16	15	23	20	9	3	1	2	<0,05
	%	3,9	14,9	31,4	31,9	45,1	42,6	17,6	6,4	2,0	4,3	
21 Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	f	6	14	31	29	11	3	4	0	1	1	<0,05
	%	11,3	29,8	58,5	61,7	20,8	6,4	7,5	0,0	1,9	2,1	
22 Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	f	9	18	33	21	7	6	4	1			<0,05
	%	17,0	39,1	62,3	45,7	13,2	13,0	7,5	2,2			
23 Kamusal alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	f	14	24	34	23	2	0	2	0	1	0	<0,05
	%	26,4	51,1	64,2	48,9	3,8	0,0	3,8	0,0	1,9	0,0	
24 Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	f	28	30	20	17	4	0					>0,05
	%	53,8	63,8	38,5	36,2	7,7	0,0					
25 Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	f	18	31	27	16	4	0	3	0	1	0	<0,05
	%	34,0	66,0	50,9	34,0	7,5	0,0	5,7	0,0	1,9	0,0	
26 Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	f	2	3	21	11	19	26	8	4	3	3	>0,05
	%	3,8	6,4	39,6	23,4	35,8	55,3	15,1	8,5	5,7	6,4	
27 Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	f	10	11	21	21	8	8	6	3	7	4	>0,05
	%	19,2	23,4	40,4	44,7	15,4	17,0	11,5	6,4	13,5	8,5	
28 Sanat tarihinde adı geçen en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	f	16	12	24	22	6	11	3	1	4	1	>0,05
	%	30,2	25,5	45,3	46,8	11,3	23,4	5,7	2,1	7,5	2,1	
29 Görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılırım.	f	6	13	27	25	14	8	6	0	0	1	<0,05
	%	11,3	27,7	50,9	53,2	26,4	17,0	11,3	0,0	0,0	2,1	

Tablo 8'de öğretim elemanlarının cinsiyete göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı incelendiğinde, sanatsal üretim için üstün bir zekâyâ sahip olma görüşüne erkekler katıldıklarını, kadınlar katılmadıklarını belirtmişlerdir. Kadın katılımcılar çocuklarının ya da bir yakınlarının görsel sanatların bir ya da birkaç dalında profesyonel olarak çalışmasını erkek katılımcılara göre daha fazla desteklemektedirler. Sanata olan ilginin çevreye olan duyarlılığı etkilemesi ve görsel

sanata olan ilginin estetik kalitesini yükseltmesi konusunda da kadın ve erkek katılımcılar arasında bir fark görülmektedir.

Erkek katılımcılara göre kadın katılımcılar, öğrencilerin görsel sanat etkinliklerine katılımı için daha fazla çaba gösterilmesinin gerektiği düşüncesindedir. Yine sanat etkinliklerini internet üzerinden kadınların, erkeklere göre daha fazla takip ettikleri görülmektedir. Çocuğunun ya da bir yakınının görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını kadın katılımcılar erkek katılımcılardan daha fazla desteklemektedir. Son olarak görsel sanatlar bilgisi konusunda erkekler, kadınlara göre kendilerini daha yeterli görmektedir.

Yaşa Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının yaş gruplarına göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı Tablo 9'da Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 9. Yaşa Göre Görüşler Arası Farklar

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	25 ve altı	26-30 arası	31-35 arası	36-40 arası	41-45 arası	46-50 arası	51 ve üstü	p
1 Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	1,25	1,45	1,25	1,39	1,44	1,33	1,17	>0,05
2 Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.	1,25	1,45	1,17	1,28	1,50	1,28	1,17	>0,05
3 Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	1,33	1,36	1,25	1,33	1,56	1,28	1,42	>0,05
4 Sanatsal üretim için üstün bir zekaya sahip olmak gerekir.	2,92	2,91	2,83	2,28	2,67	2,78	2,17	>0,05
5 Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	1,50	1,91	1,50	1,53	1,33	1,50	2,25	<0,05
6 Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	1,75	1,73	1,42	1,94	1,78	2,22	1,67	>0,05
7 Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	1,58	1,82	1,50	1,94	1,56	1,94	1,50	>0,05
8 Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	1,50	2,18	1,75	2,06	1,72	1,56	1,50	>0,05
9 Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	3,17	3,55	2,67	2,78	2,83	2,56	2,33	>0,05
10 Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	2,67	2,27	2,67	2,39	2,61	2,39	2,17	>0,05
11 Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	4,00	3,55	3,67	3,78	3,06	3,33	3,33	<0,05
12 İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	2,42	2,18	2,42	2,44	2,17	2,50	2,17	>0,05
13 Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	4,08	3,64	3,08	3,50	3,06	3,11	2,67	<0,05
14 Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	3,75	3,64	3,75	3,83	3,39	3,39	3,50	>0,05
15 Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.	1,67	1,91	1,42	1,94	1,78	2,28	1,92	>0,05

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	Yaş Grupları							p
	25 ve altı	26-30 arası	31-35 arası	36-40 arası	41-45 arası	46-50 arası	51 ve üstü	
16 Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	1,25	1,55	1,33	1,53	1,83	1,83	1,50	>0,05
17 Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.	2,33	1,90	2,08	1,83	2,06	2,33	1,92	>0,05
18 Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	2,42	1,91	1,92	1,94	1,78	2,61	2,08	>0,05
19 Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.	1,75	2,00	2,33	2,28	2,33	2,61	1,83	>0,05
20 İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	2,33	2,45	2,92	2,89	2,72	3,17	2,50	>0,05
21 Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	2,00	1,73	2,25	2,17	2,06	2,44	1,92	>0,05
22 Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	2,00	1,91	2,08	2,22	1,83	2,22	1,75	>0,05
23 Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	2,00	1,55	1,50	2,00	1,67	2,00	1,58	>0,05
24 Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	1,50	1,09	1,50	1,94	1,33	1,61	1,50	>0,05
25 Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	1,67	1,64	1,58	1,89	1,56	1,72	1,42	>0,05
26 Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	2,92	3,27	3,33	2,89	2,67	2,72	2,08	<0,05
27 Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	2,33	2,73	2,83	2,00	2,06	3,17	2,92	<0,05
28 Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	2,33	2,09	2,00	2,28	2,11	2,22	2,17	>0,05
29 Görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılırım.	2,08	2,55	2,50	2,00	2,06	2,44	2,00	>0,05

Tablo 9'da öğretim elemanlarının yaş gruplarına göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı incelendiğinde 5, 11, 13, 26 ve 27. sorularda yaş gruplarına göre verilen yanıtlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,05$). Burada da genel dağılıma paralel olarak Burdur ili sanatsal etkinlik ve sanatsal yapıtlara yer verme konusunda tüm yaş gruplarına göre yeterli görülmezken, yaş grubu arttıkça sanatın değerinin daha fazla olduğu, bireyin yaşamına daha fazla çevre bilinci gibi katkılar getirdiği ifade edilmektedir.

Ünvana Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının ünvanlarına göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı Tablo 10'da Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 10. Ünvana Göre Görüşler Arası Farklar

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	Ünvanlar								p
	Profesör	Doçent	Yard. Doç.	Dr. Öğr. Gör.	Öğr. Gör.	Okutman	Uzman	Araş. Gör.	

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)		Profesör	Doçent	Yardı. Doç.	Dr. Öğr. Gör.	Öğr. Gör.	Okutman	Uzman	Araş. Gör.	P
1	Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	1,00	1,43	1,35	1,33	1,33	1,6	1,60	1,35	>0,05
2	Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.	1,00	1,71	1,32	1,33	1,28	1,4	1,40	1,26	>0,05
3	Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	1,50	1,43	1,35	1,33	1,33	1	1,00	1,48	>0,05
4	Sanatsal üretim için üstün bir zekâya sahip olmak gerekir.	2,00	2,29	2,65	2,33	2,78	2,2	2,20	2,91	>0,05
5	Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	1,75	1,43	1,56	1,33	1,83	1,2	1,20	1,70	>0,05
6	Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	1,75	2,29	1,84	1,33	1,83	1,8	1,80	1,74	>0,05
7	Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	1,50	1,86	1,73	1,33	1,89	1,4	1,40	1,65	>0,05
8	Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	1,50	2,29	1,81	1,33	1,39	1,4	1,40	1,96	>0,05
9	Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	2,50	3,00	2,86	3,00	2,22	2,8	2,80	3,22	>0,05
10	Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	1,75	2,86	2,62	2,00	2,28	2	2,00	2,48	>0,05
11	Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	3,75	3,57	3,51	3,67	3,28	2,8	2,80	3,78	>0,05
12	İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	2,50	2,29	2,38	2,33	2,56	1,8	1,80	2,30	>0,05
13	Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	3,25	2,71	3,22	3,00	2,94	3,6	3,60	3,83	<0,05
14	Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	3,50	3,43	3,57	4,00	3,67	3,4	3,40	3,65	>0,05
15	Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.	1,25	2,43	1,81	2,33	1,94	2,2	2,20	1,65	>0,05
16	Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	1,00	2,14	1,61	2,00	1,61	1,6	1,60	1,35	>0,05
17	Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.	1,50	2,00	2,08	2,33	2,28	2,2	2,20	1,91	>0,05
18	Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	1,50	2,00	2,00	2,33	2,22	2,4	2,40	2,17	>0,05
19	Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.	1,50	2,43	2,24	2,67	2,56	1,8	1,80	2,04	>0,05
20	İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	3,00	3,00	2,73	3,33	3,11	2	2,00	2,52	>0,05
21	Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	2,00	2,14	2,19	2,33	2,17	1,6	1,60	2,09	>0,05
22	Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	1,50	2,14	2,03	2,33	2,28	1,8	1,80	1,82	>0,05
23	Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	1,25	1,86	1,81	2,33	1,94	1,4	1,40	1,70	>0,05
24	Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	1,25	1,29	1,81	1,00	1,44	1,2	1,20	1,35	>0,05
25	Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	1,50	1,57	1,95	1,00	1,44	1,2	1,20	1,57	>0,05
26	Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	2,00	3,14	2,86	2,67	2,56	2,2	2,20	3,22	>0,05
27	Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	2,00	2,43	2,51	1,33	2,78	2,4	2,40	2,74	>0,05
28	Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	1,50	1,71	2,32	1,33	2,33	2,2	2,20	2,26	>0,05
29	Görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılırım.	2,00	2,29	2,24	1,67	2,22	1,8	1,80	2,35	>0,05

Tablo 10'da öğretim elemanlarının ünvanlarına göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı incelendiğinde de, yaş gruplarına ve genel dağılıma paralel bir sonuç elde

edilmektedir. Yalnızca 13. soruda verilen yanıtlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,05$). Burada da, unvan derecesi arttıkça fikirlerin daha belirginleştiği, özellikle doçent ve profesörlerin sanatın insan yaşamına katkısı, insan yaşamındaki önemi, eğitimdeki yeri gibi konulardaki ifadelerinin daha belirgin olduğu görülmektedir.

Bölüme Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının bölümlerine göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı Tablo 11’ de Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 11. Bölümlere Göre Görüşler Arası Farklar

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	Beden Eğitimi	Bilgisayar Eğt.	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğt.	İlköğretim	Yabancı Dil Eğt.	Güzel Sanatlar Eğt.	p
1 Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	1,22	1,00	1,19	1,29	1,51	1,75	1,11	<0,05
2 Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.	1,11	1,67	1,19	1,29	1,42	1,75	1,11	>0,05
3 Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	1,56	1,67	1,38	1,29	1,49	1,25	1,00	>0,05
4 Sanatsal üretim için üstün bir zekaya sahip olmak gerekir.	2,00	3,33	2,75	1,86	2,81	2,75	2,58	>0,05
5 Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	1,44	2,00	1,44	1,43	1,69	1,75	1,63	>0,05
6 Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	1,89	2,33	2,00	1,57	1,93	2,00	1,37	>0,05
7 Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	1,56	2,33	1,69	1,86	1,79	1,75	1,47	>0,05
8 Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	1,67	2,00	1,94	2,00	1,77	1,75	1,47	>0,05
9 Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	2,11	2,67	3,00	2,43	2,84	3,00	3,05	>0,05
10 Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	2,44	2,00	2,81	2,43	2,40	2,25	2,42	>0,05
11 Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	3,11	3,00	3,69	3,29	3,58	3,25	3,58	>0,05
12 İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	2,44	2,33	2,50	1,71	2,47	2,25	2,11	>0,05
13 Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	3,56	4,00	3,56	3,00	3,14	3,50	3,21	>0,05
14 Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	3,56	3,67	3,69	3,14	3,65	3,50	3,58	>0,05
15 Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.	2,22	1,67	1,50	1,86	1,98	2,50	1,68	>0,05
16 Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	1,25	1,67	1,50	1,57	1,79	1,50	1,32	>0,05
17 Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullandım.	2,11	1,67	2,25	1,43	2,12	2,75	1,95	>0,05
18 Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	1,89	2,00	2,13	2,29	2,14	3,75	1,68	>0,05
19 Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla	1,89	1,67	2,31	1,86	2,53	2,25	1,74	>0,05

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	Beden Eğitimi	Bilgisayar Eğt.	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğt.	İlköğretim	Yabancı Dil Eğt.	Güzel Sanatlar Eğt.	p
ilgili haberleri takip ederim.								
20 İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	2,89	2,00	2,94	2,43	2,95	2,75	2,32	>0,05
21 Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	1,78	2,00	2,25	2,29	2,23	2,25	1,79	>0,05
22 Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	1,78	2,33	1,94	2,14	2,07	2,00	2,00	>0,05
23 Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	1,56	2,00	1,75	2,00	1,81	2,25	1,63	>0,05
24 Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	1,44	2,00	1,25	1,43	1,53	1,75	1,68	>0,05
25 Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	1,44	3,00	1,50	1,86	1,51	2,25	1,79	>0,05
26 Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	2,56	3,00	2,75	2,86	3,05	2,75	2,47	>0,05
27 Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	1,89	2,67	2,69	2,29	2,72	3,25	2,26	>0,05
28 Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	2,11	1,33	2,56	2,29	2,12	3,50	1,84	>0,05
29 Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bienal gibi etkinliklere katılırım.	2,00	3,00	2,44	2,29	2,07	2,75	2,21	>0,05

Tablo 11’de öğretim elemanlarının bölümlerine göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı incelendiğinde de, genel olarak bölümler arasında ciddi farklar görülmesi de, güzel sanatlar bölümündeki öğretim elemanlarının sanatı diğer bölümlerden daha fazla önemseydiği ve eğitimdeki katkısının daha fazla olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Bunun yanında ilk soruya verilen yanıtların bölümler arasındaki dağılımında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$).

Kıdeme Göre Görüşler Arası Farklar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının kıdeme göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı Tablo 12’de Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 12. Kıdeme Göre Görüşler Arası Farklar

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	5 ve altı	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21-25 yıl	26-30 yıl	31 yıl ve üstü	p
1 Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.	1,41	1,40	1,22	1,47	1,36	1,20	1,13	>0,05
2 Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan bir	1,37	1,60	1,17	1,42	1,43	1,10	1,00	>0,05

GÖRÜŞLERİN DAĞILIMI (Ort.)	5 ve altı	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21-25 yıl	26-30 yıl	31 yıl ve üstü	p
dildir.								
3 Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.	1,37	1,60	1,22	1,53	1,43	1,00	1,50	>0,05
4 Sanatsal üretim için üstün bir zeka gerekir.	2,93	2,20	2,28	2,68	2,93	2,70	2,00	>0,05
5 Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.	1,63	1,40	1,56	1,39	1,50	1,80	2,25	>0,05
6 Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.	1,78	2,00	1,83	1,79	1,86	2,10	1,50	>0,05
7 Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.	1,70	1,80	1,83	1,68	1,79	1,60	1,50	>0,05
8 Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.	1,96	2,40	1,83	1,79	1,43	1,30	1,50	>0,05
9 Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.	3,26	2,80	2,44	3,05	2,64	2,40	2,38	>0,05
10 Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.	2,37	2,80	2,50	2,74	2,29	2,60	1,88	>0,05
11 Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.	3,70	1,40	3,61	3,37	3,21	3,50	3,38	>0,05
12 İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.	2,26	3,20	2,28	2,37	2,07	2,30	2,63	>0,05
13 Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.	3,89	3,00	3,06	3,21	3,00	3,10	2,88	<0,05
14 Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.	3,70	3,40	3,83	3,53	3,50	3,40	3,38	>0,05
15 Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.	1,78	2,60	1,72	1,84	1,93	2,20	1,63	>0,05
16 Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.	1,41	2,20	1,39	1,78	1,86	1,50	1,38	>0,05
17 Görsel sanatların sunduğu imkânları kendi alan derslerimde kullanırım.	2,04	2,40	1,89	2,11	2,29	2,10	1,88	>0,05
18 Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.	2,15	2,80	1,89	1,79	2,21	2,20	2,38	>0,05
19 Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.	2,00	2,60	2,22	2,26	2,71	2,10	1,75	>0,05
20 İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.	2,48	2,80	2,67	2,89	3,14	3,10	2,38	>0,05
21 Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.	2,04	2,60	2,06	2,00	2,43	2,10	1,88	>0,05
22 Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.	2,00	2,20	2,17	1,84	2,29	2,00	1,63	>0,05
23 Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.	1,78	1,80	1,67	1,84	1,93	1,80	1,63	>0,05
24 Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.	1,37	1,80	1,33	1,63	1,71	1,50	1,75	>0,05
25 Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.	1,67	1,80	1,67	1,79	1,71	1,40	1,38	>0,05
26 Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.	3,19	3,40	2,72	2,68	2,79	2,70	2,00	>0,05
27 Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.	2,56	3,80	2,22	1,79	3,00	2,90	3,00	<0,05
28 Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.	2,19	2,00	2,22	2,05	2,29	2,00	2,50	>0,05
29 Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bienal gibi etkinliklere katılırım.	2,26	2,80	2,22	2,05	2,43	1,90	2,13	>0,05

Tablo 12'de öğretim elemanlarının kıdemlerine göre görüşlerine ilişkin ortalamaların dağılımı ile yaş ve unvana göre dağılım sonuçları paralellik göstermektedir. Burada da kıdem arttıkça görüşler daha keskinleşmektedir. Ancak gruplar arasındaki farklar

istatistiksel olarak anlamlı değildir. Sadece 13. ve 27. sorularda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir ($p < 0,05$).

Açık Uçlu Soruların Yanıtları

Araştırmada kullanılan anketin son iki sorusu açık uçlu olup, en son katıldıkları görsel sanat etkinliği ve etkinlikle ilgili görüşlerini belirtmeleri ve eklemek istedikleri görüşleri belirtmeleri istenmiştir. Araştırmaya katılan 52 öğretim elemanı açık uçlu sorulara ilişkin görüşlerini belirtmiştir.

“En son katıldığınız görsel sanat etkinliği ve etkinlikle ilgili görüşünüzü belirtiniz.” Anket maddesine 44 öğretim elemanı katıldıkları görsel sanat etkinliği ve etkinlikle ilgili görüşlerini belirtmişlerdir.

- 24 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak resim sergisine katıldıklarını ve katıldıkları sergileri beğendiklerini belirtmişlerdir.
- 3 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak opera ve bale gösterisine katıldıklarını ve kendileri için önemli deneyim olduğunu belirtmişlerdir.
- 3 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak müzik festivali ve konser etkinliğine katıldığını belirtmiş, görüş belirtmemişlerdir.
- 2 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak sinemada film izlediklerini belirtmişlerdir. Bir öğretim elemanı Burdur ilinde ulaşabildiği görsel sanat etkinliğinin sinema olduğunu belirtmiştir.
- 2 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak müze ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir. İstanbul'da bulunan Deniz Müzesi'ni ziyaret eden öğretim elemanı müze içerisindeki çini tabloları ve verdikleri mesajlardan etkilendiğini belirtmiştir.
- 3 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak tiyatroya gittiklerini ve hoşlandıklarını belirtmişlerdir.

- 2 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak seramik sergisine, 3 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak ebru sergisine, 1 öğretim elemanı en son katıldığı görsel sanat etkinliği olarak fotoğraf paneline katıldığını belirtmiştir. Öğretim elemanları katıldıkları etkinlikle ilgili görüşlerini belirtmemişlerdir.
- 1 öğretim elemanı görsel sanatlardan hoşlandığını ancak etkinliklere katılamadığını bu sebepten üzgün olduğunu belirtmiştir.

“Eklemek istediğiniz görüşlerinizi buraya yazabilirsiniz.” anket maddesine 6 öğretim elemanı görüş belirtmiştir. Bu görüşler:

- Görsel sanatlar ilköğretim ve ortaöğretimde daha somut olarak ele alınmalıdır, öğrencilerin alanda mutlaka malzeme ile yüzleşmelidir ve müzelerin ziyaretleri daha ekonomik olmalıdır.
- Bilim gibi sanatın da toplumsal kültürün ve genel kültürün bir parçası haline getirilmesi gerekir.
- Görsel sanat etkinlikleri yüzeysel bilinmektedir. Görsel sanatlar; çocukların, gençlerin hayatlarının bir parçası olmalıdır, günlük yaşamda o kadar çok karşılaşmalılar ki ulaşmak için çok uğraşmadan görsel sanatları yaşamlarında olmazsa olmazların arasında hissetmelidirler. Böylece daha insani, saygılı, modern v.b. yaşamı benimserler.
- Resim-iş eğitimi bölümü öğrencilerinin daha çok yaratıcı ve daha çok çalışmalarının gerektiği düşüncesindeyim.
- “Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir” anket maddesi ile ilgili olarak; bence sanatçının ürettiği eseriyle ilgili haklara sahip değildir. Çünkü sanat insanlığa yapılır, ürettikten sonra sanatçıdan çıkar, insanların olur. Burada bahsedilen şey kesinlikle telif hakkı değildir. Zaten sanatta “telif hakkı” diye bir şey saçmadır. Çünkü sanat para için yapılmamalıdır. Örneğin; bir sinema filminin ya da şarkının telifi olmamalıdır. Telif; kitapta, senaryoda vb. olabilir

ama bir resim tablosunun telifi olmaz. Tabii “sanatçiyım” diye gezip aslında “sanat tüccarı” olmayanlarda.

- Türkçe eğitimi alanında da görsel uyarıların büyük önem taşımaktadır. Türkçe öğretimi yaparken çocukları güdülemek ya da ön öğrenmelerini harekete geçirmek için resim, karikatür, fotoğraf gibi uyarılardan yararlanıyoruz. Çocukların derse ilgisini çekmek için doğal bir sanat eğitimi ortamı sağlamak ve görsel sanatların her dalında ders ortamına uygun olarak yararlanmanın şart olduğu düşüncesindeyim.

BÖLÜM V

Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde, anket verilerinin analizi sonucunda elde edilen bulguların sonuçları ve bu sonuçlara dayalı olarak bir dizi öneri getirilmiştir.

Sonuçlar

Yapılan bu araştırmada, eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, görsel sanatlara ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Araştırmada öğretim elemanlarına 29 soru sorularak, görsel sanatlar ile ilgili görüşleri, Burdur ilinin sanatsal etkinlik düzeyi, çocuklarına sanatı profesyonel bir çalışma alanı olarak önerebilme durumlarını ve medya ile görsel sanatlar arasındaki ilişkiyi değerlendirmeleri, açık uçlu iki soru ile katıldıkları görsel sanat etkinliklerini değerlendirmeleri istenmiştir.

Anket maddelerine verilen yanıtların cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde, erkek ve kadın öğretim elemanlarının anket maddelerine verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu durum kadın ve erkek öğretim elemanlarının sanata ilişkin düşüncelerinin benzer olduğunu göstermektedir.

Ünvan, yaş, mesleki kıdem ve bölümlere göre görüşler arasında belirgin ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yapılan değerlendirmelere ilişkin dağılımlar incelendiğinde, öğretim elemanlarının daha çok görsel sanatları medya ortamından takip ettikleri, internet ortamından takip etmeyi daha az tercih ettikleri görülmüştür.

Öğretim elemanları çocuklarının profesyonel olarak sanatla uğraşmasını istediklerini ifade etmişlerdir.

Öğretim elemanları Burdur ilini sanatsal etkinlik açısından yetersiz gördüklerini belirtmişlerdir.

Öneriler

Yapılan bu araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler getirilebilir:

Kamu ve Yerel Yönetimlere;

“Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir” anket maddesine verilen yanıtların dağılımına göre katılımcılar Burdur ilini sanatsal etkinlik açısından yetersiz gördüklerini belirtmişlerdir. Burdur ilindeki kamu ve yerel yönetimler görsel sanat etkinliklerini destekleyen çalışmalar yapabilirler. Burdur ilinde görsel sanat etkinliklerinin düzenlenebileceği sanat galerisi açılabilir.

“Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir” anket maddesine verilen yanıtların dağılımına göre katılımcılar Burdur ilinde bulunan sosyal ve fiziki çevrelerde sanat yapıtlarına yeterli derecede yer verilmediği görüşündedir. Burdur ilindeki kamu ve yerel yönetimler ilinin çevre düzenlemesinde görsel sanat yapıtlarına daha fazla yer verilebilecek projeler desteklenebilir.

Üniversite ve Eğitim Fakültesine;

“Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler” anket maddesine verilen yanıtların dağılımına göre katılımcılar müze ve sanat galerilerinin etkili olduğu görüşündedir. Öğretim elemanları uygun gördükleri derslerde (tarih, sanat tarihi, yaratıcı drama vb.gibi.) müze ve tarihi mekanları kullanabilir.

“Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir” anket maddesine verilen yanıtların dağılımına göre katılımcılar öğrencilerin sanata olan ilgilerinin artırılması için çaba gösterilmesinin gerekli olduğu görüşündedir. Üniversitenin sürekli eğitim merkezinde, akademisyenlerin ve öğrencilerin katılabilecekleri kurslar düzenlenebilir.

“Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir” anket maddesine verilen yanıtların dağılımına göre katılımcılardan kendisini bu alanda yetersiz görenlerin sayısı çoğunluktadır. Öğretim elemanlarının bilgi yetersizliğini gidermek için görsel

sanatlar alanında uzman, ilgi çekecek kişiler üniversiteye davet edilerek sergi, konferans ve atölye çalışmaları düzenlenebilir.

Araştırmacılara;

Eğitimde ve öğretimde görsel sanatların kullanımına yönelik araştırmalar genişletilerek daha fazla katkının sağlanmasının yolları aranabilir. Araştırma evren ve örnekleme genişletilerek, araştırma sonuçları daha geniş çerçevede ele alınabilir.

KAYNAKÇA

- Akay, A. (2005). *Sanatın durumları*. Birinci Baskı. İstanbul:Bağlam Yayınları
- Anderson, T. (2003). Art Education for Life. *NSEAD. The International Journal of Art Design Education: Oxfort. Jade, 22.(1)*.
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=13&hid=124&sid=bfec7a2-9433-415a-a8dd-60f2cf0de26d%40sessionmgr113> veri tabanından 23.05.2010 tarihinde alınmıştır.
- Arı, Ç. (2010). *Müze bilinci öğrenme alanı etkinliklerinin gerçekleştirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Artut, K. (2006). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Ataman, A. (1996). Öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerine öğretim elemanı yetiştirilmesi ve eğitimde toplam kalite yönetimi. *Yeni Türkiye, 2. (7)*.
- Atan, A. (2011). *Diyarbakır surlarındaki motiflerin estetik değeri, 7, 25-56*.
 Web:<http://www.ahmetatan.com/?p=4&pp=7> veri tabanından 3.10.2011 tarihinde alınmıştır.
- Aydın, M.Ç. (2009). Sanat ve sosyoloji ilişkisi üzerine. Aydın,M.Ç.(Ed.) *Sanatlar ve Toplumsal Etkileşim. İstanbul: e Yayınları. s.223-272'deki makale*
- Barchana, D., Galnoor, L. ve E. (2009) Philosophy of Art Education in the Visual Culture: Aesthetics for Art Teachers. *Britain: Journal of Philosophy of Education, Vol. 43, No. 1*
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?hid=113&sid=91ec27e6-8471-4660-af53-571a00eabf70%40sessionmgr112&vid=3> veri tabanından 18.12.2009 tarihinde alınmıştır.
- Batuhan, H. (1995). *Eğitim ve öğretim II*. Cumhuriyet Gazetesi (19 Temmuz). Akt;
 Tanilli, S. (2006). *Yaratıcı Aklın Sentezi*. Onikinci Baskı. İstanbul: Alkım Yayınevi.

- Baynes, K. (2009). *Toplumda sanat*. (Çev.Y.Atılgan). Üçüncü Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Bernard, M. (2002). *Sanat tasarım ve görsel kültür*. Birinci Baskı. Ankara: Ütopya Yayınevi
- Bozkurt, N. (2000). *Sanat ve estetik kuramları*. Üçüncü Baskı. Bursa: Asa Kitapevi
- Brecht, B. (1990). *Sanat üzerine yazılar*. İstanbul: Cem Yayınevi
- Buyurgan, S. (2007). Eğitim fakülteleri resim-iş eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin aldıkları eğitim-öğretime yönelik görüş ve beklentileri. *Ankara: Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 5 (4) s.657-677
- Caroll, J. (2006). An investigation of the relation between artistic practice, teaching practice and research in universities. *Working Papers in Art and Design 4. Australian: Catholic University*.
http://sitem.herts.ac.uk/artdes_research/papers/wpades/vol4/jcabs.html veri tabanından 27.09.2009 tarihinde alınmıştır.
- Churukian, A.G. (1992) *Amerika birleşik devletlerinde öğretmen eğitimi*. Avrupa Konseyi Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Modelleri Semineri. *İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi*
- Çetin, T. (2002). *Sanat eğitiminin gerekliliği üstüne*. Gazi Üniversitesi'nin Eğitimde 75. Yılı Sanat Eğitimi Sempozyumu. Ankara: Gazi Üniversitesi
- Doyran, Y.E. (2008) Üniversitelerimizde sanat eğitiminde temel sorunlara yaklaşım. *Rh+ Türkiye'nin Plastik Sanatlar Dergisi*. Nisan, Sayı:50, s.38-41
- Edman, I. (1977). *Sanat ve insan*. (Çeviren Turhan Oğuzkan) İstanbul: İnkılap ve Aka Yayıncılık
- Erbil, D. (1990). *Çağdaş sanat ve eğitim*. Yaratıcı Toplum Yolunda Çağdaş Eğitim. İstanbul: Cem Yayınevi.

- Erinç, M.S. (2004a). *Kültür sanat- sanat kültür*. İkinci Baskı. Ankara: Ütopya Yayınları
- Erinç, M.S. (2004b). *Sanatın boyutları*. İkinci Baskı. Ankara: Ütopya Yayınları
- Ersoy, A. (2002). *Sanat kavramlarına giriş*. Üçüncü Baskı. İstanbul: Yorum Yayınevi
- Eyuboğlu, B.R. (1977) *Resme başlarken*. İstanbul: Cem Yayınevi
- Fischer, E. (2003). *Sanatın gerekliliği* (Çeviren Cevat Çapan). Dokuzuncu Basım. Ankara: Payel Yayınevi
- Gude, O. (2009). Art education for democratic life. Minneapolis,Minnesota: Naea National Convention
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?hid=113&sid=91ec27e6-8471-4660-af53-571a00eabf70%40sessionmgr112&vid=3> veri tabanından 07.09.2010 tarihinde alınmıştır.
- Helterbran, V. R. (2009). The ideal professor: Studen perceptions of effective instructor practices, attitudes, and skills. *Indiana: Indiana University of Pennsylvania Educational Sciences Journal, Vol.129, No:1*
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?hid=113&sid=91ec27e6-8471-4660-af53-571a00eabf70%40sessionmgr112&vid=3> veri tabanından 30.11.2010 tarihinden alınmıştır.
- İnce, M. (2005). Güzel sanatlar eğitiminde disiplinler arası etkileşim ve geçirgenliğin lisansüstü eğitimdeki yeri. Lisansüstü Eğitim. *İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:17, s.225*
- Kavcar, C. (1999). Nitelikli öğretmen sorunu. *Ankara: Eğitimde Yansımalar: V. 21. Yüzyılı Eşiğinde Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu.*
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet döneminde dal öğretmeni yetiştirme. *Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. Cilt:35, Sayı:1-2*

- Kırışoğlu, O. (1991). *Sanatta eğitim (görmek, anlamak, yaratmak)*, Ankara: Demircioğlu Matbaacılık.
- Lenoir, B. (2005). *Sanat Yapıtı*. (Çev.A.Derman). Dördüncü Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Özbek, Y. (2005) *Postmodernizm ve alımlama estetiği*. Birinci Baskı. Konya: Çizgi Kitabevi
- Özbek, Y. (2007) *Okumak, anlamak, yorumlamak*. Birinci Baskı. Konya: Çizgi Kitabevi
- Özbek, Y. (2010) Toplumsal uzlaşmada sanatın işlevi. *Erzurum: Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*.
- Özsoy, V. (2007). Görsel sanatlar eğitimi resim-iş eğitiminin tarihsel ve düşünsel temelleri. *İkinci Basım. Ankara: Gündüz Eğitim Yayınları*
- Pazarlıoğlu, M. ve Turanlı, S. (2009) Gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi ortaöğretim fen ve matematik alanları eğitimi bölümü'ndeki öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sanata ve görsel sanatlar dersine ilişkin görüşleri. *XVII.Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İzmir: Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi*
- Piguet, P. (2008). "*Kolaj dekolaj, Dođançay- Villeglé*" Sergi Katalođu. İstanbul: Pera Müzesi Yayını
- Ragans, R. (1995). *Art talk*. 2nd.ed New York : Glencae / McGraw Hill
- Read, H. (1974). *Sanatın anlamı*. (Çev.G.İnal,N.Asgari). İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları
- Read, H. (1981). *Sanat ve toplum*. (Çev. S. Mülayim). Ankara: Umran Yayınları

- San, İ. (1999). Sanatla eğitim üzerine yeni düşünceler. *4.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 3. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları;No.51 (304-313).*
- Sanalan, V.A., Sülün, A. ve Çoban,T.A. (2007). Görsel okuryazarlık. Erzincan: *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 9. (2), 33-47.*
- Şaraç, S.Y. (2006). *Yeniden yapılandırılmış eğitim fakültelerinde sanat eğitime (resim-iş eğitimi a.b.d.'da) hümanist bir yaklaşım.* Yayınlanmamış Doktora Tezi. *İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Tanilli, S. (2006). *Yaratıcı aklın sentezi.* Onikinci Baskı. İstanbul: Alkım Yayınevi 205- 210
- Timuçin, A. (2002). *Felsefe sözlüğü.* Dördüncü Baskı, İstanbul: Bulut Yayınları
- Timuçin, A. (2011). *Gençler için felsefe tarihi.* Birinci Baskı, İstanbul: Bulut Yayınları
- Tolstoy, L.N. (2009). *Sanat nedir? (Çev.M.Beyhan)* Onbirinci Baskı, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Tunalı, İ. (2007). Sanatın geleceği üstüne. *Artist Sanat Dergisi . (Mayıs). s.18*
- Turani, A. (2000). *Dünya sanat tarihi.* Sekizinci Basım. İstanbul: Remzi Kitapevi
- Turani, A. (1998). *Sanat terimleri sözlüğü.* Yedinci Basım. İstanbul: Remzi Kitapevi
- Tuzlak, B. (2004). *Sanat eğitimi ve çevre ilişkisi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Türe, N. (2007). *Eğitimde ve öğretimde bir araç olarak görsel sanatlar eğitiminin öğrencilere sağladığı katkılar.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ünver, E. (2002). *Sanat eğitimi.* Ankara: Nobel Yayıncılık

YÖK (1981). *Yükseköğretim Kanunu*.

<http://www.yok.gov.tr/content/view/435/183/la,tr/> veri tabanından 03.11.2010 tarihinde alınmıştır.

YÖK (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (Öğretmenin Üniversitede Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi)*

<http://www.yok.gov.tr/content/view/557/238/> veri tabanından 28.10.2011 tarihinde alınmıştır.

Yükselgün, Ö. (2010). *İlköğretim görsel sanatlar dersi öğretim programındaki “görsel sanat kültürü” öğrenme alanının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

EK-1

Sayın Hocam;

Aşağıdaki sorulara vereceğiniz yanıtla "Eğitim Fakültesinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Görsel Sanatlara Yönelik Görüşleri" konusundaki tez çalışmama katkıda bulunacaksınız. Göstermiş olduğunuz ilgi, ayırdığınız zaman ve araştırmaya katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Vereceğiniz bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır.

Sevgi DÜLGEROĞLU
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

Cinsiyetiniz :

E

K

Akademik Ünvanınız

Profesör

Doçent

Yrd.Doç.

Dr. Öğretim Görevlisi

Öğretim Görevlisi

Okutman

Uzman

Araştırma Görevlisi

Bölümünüz

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Eğitim Bilimleri

Türkçe Eğitimi

İlköğretim

Yabancı Diller Eğitimi

Güzel Sanatlar Eğitimi

Mesleki Kıdeminiz

5 yıldan az

6-10

11-15

16-20

21-25

26-30

31 ve fazla

Yaş Grubu

25 ve daha az

26-30

31-35

36-40

41-45

46-50

51 ve daha fazla

EK-2

GÖRÜŞLERİNİZ		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Fikrim yok
1	Sanat, hayatın her alanı için önemli ve gereklidir.					
2	Sanat, toplumlar arasında iletişimi sağlayan evrensel bir dildir.					
3	Sanat, yaratıcılık gelişimi açısından önemlidir.					
4	Sanatsal üretim için üstün bir zekaya sahip olmak gerekir.					
5	Sanatçı, ürettiği eseriyle ilgili haklara sahiptir.					
6	Bireyin sanata olan ilgisi, çevreye olan duyarlılığını etkiler.					
7	Görsel sanatlara yönelik ilgi, bireyin estetik kalitesini yükselten bir süreçtir.					
8	Görsel Sanatlar, toplumda çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açar.					
9	Görsel sanat etkinlikleri, toplum tarafından ilgi görmektedir.					
10	Toplumun görsel sanatlara bakışı, medyada yer alan sanat haberlerini belirler.					
11	Medyada yer alan sanat haberleri nitelik ve nicelik bakımından yeterlidir.					
12	İnternet ortamındaki sanal galeriler görsel sanat yapıtlarına ulaşmayı kolaylaştırır.					
13	Burdur ilinde görsel sanatlarla ilgili etkinlikler yeterlidir.					
14	Burdur ilinin çevre düzenlemesinde (park, bahçe, alışveriş merkezleri, özel alanlar vb.gibi) görsel sanat yapıtlarına yeterince yer verilmiştir.					
15	Öğrencilerin müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeleri, görsel sanatlara ilgi ve heyecanlarını etkiler.					
16	Öğrencilerin, görsel sanatlarla ilgili etkinliklere katılımını sağlamak için çaba gösterilmelidir.					
17	Görsel sanatların sunduğu imkanları kendi alan derslerimde kullanırım.					
18	Görsel sanatların bir ya da birkaç dalı ilgi alanımdır.					
19	Kitle iletişim araçları ile sunulan görsel sanatlarla ilgili haberleri takip ederim.					
20	İnternet ortamındaki sanal galerilerin sanatsal etkinliklerini takip ederim.					
21	Televizyonda görsel sanatları konu alan bir programı zevkle izlerim.					
22	Seyahat ve gezilerde müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye vakit ayırırım.					
23	Kamusal ya da özel alanlarda görsel sanatlarla ilgili bir eserin bulunmasını önemserim.					
24	Satın aldığım bir ürünün estetik görünümünü önemserim.					
25	Çocuğumun ya da bir yakınımın görsel sanatların bir dalında profesyonel olarak çalışmasını desteklerim.					
26	Görsel sanatlar alanında bilgim yeterlidir.					
27	Realist çalışma ile soyut çalışma arasındaki anlamlılık farkını bilirim.					
28	Sanat tarihinde adı geçen yerli ve yabancı en az üç sanatçının ismini yazabilirim.					
29	Görsel sanatlarla ilgili sergi, konferans, panel ve bienal gibi etkinliklere katılırım.					

30. En son katıldığınız görsel sanat etkinliği ve etkinlikle ilgili görüşünüzü belirtiniz.

.....

.....

31. Ekleme istediğiniz görüşlerinizi buraya yazabilirsiniz

.....

.....

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Sevgi DÜLGEROĞLU

Doğum Yeri ve Tarihi : İnegöl – Bursa / 30.08.1970

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim
Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İletişim

E-Posta Adresi: sevgidulgeroglu@hotmail.com

Tarih: 20.12.2011